

44

MİMARLIK HAFTASI 2006

ankara şubesini

BÜLTEN

tüm mimarlar odası

METAMORFOZ
ANKARA
YİTİK ZAMANLARI KENTİ

MİMARLIK HAFTASI 2006

SERGİLER	6
ENDÜSTRİ MİRASININ KORUNMASI	
KENTİN YOK ANI	
ATÖLYEYELER	10
METAMORFOZ VE KENTİN HIZI	
METAMORFOZ VE KENTİN METNI	
METAMORFOZ VE KENTİN GÖRÜNTÜSÜ	
ÇOCUK VE MİMARLIK	24
BEN Hiç Çocuk Oldum Mu?	
BULUŞMALAR	28
FORUMLAR	30
MİMARLIK HAFTASI BASIN BİLDİRİLERİ	32
ŞUBELERDE MİMARLIK HAFTASI	36

Metamorfoz: Başkalaşan Kentin Oyküleri - Ankara

Anlamkökensel olarak metamorfoz sözcüğü, "şeylerin" fizигінде süreğelen değişime karşılık gelir ve biyolojik bir süreci tanımlar. Bütün bu değişim süreci içerisinde, "şeylerin" biğim ve yapısında, köktencî ve anomalik bir büyümeye, eğriliğin büükülmeye, yok olma, yerine gelme, kısacası bir tür başkalasım söz konusudur ve "şeylerin" davranışı ve yaşam alanlarında görülen başkalışımlarla eşzamanlıdır.

Şeyler, metamorfik başkalaşımın hem nesnesi hem de öznesi konumundadır ve öncelikle, doğa bilimlerinin çerçevesinde anlam kazanır, bu süreçte, doğaüstü kuvvetlerin bügünlendirdiği etkisi, olmazsa olmaz bir gereksinimdir. Bir diğer anlatımla "şeylerin", genelde fizигinde ve özdele ise, biçim ve yapısında meydana gelen başkalaşım, doğamın içsel oyunları sonucudur: Doğal süreçler ve yöntemler, canlıyı bir evreden bir başka evreye başarıyla iteler. Doğanın mutlak bir denge ve bütünlük içerisinde olduğunu imleyen söylemlere göre, gelinen son evre bir tür başarı öyküsü olarak

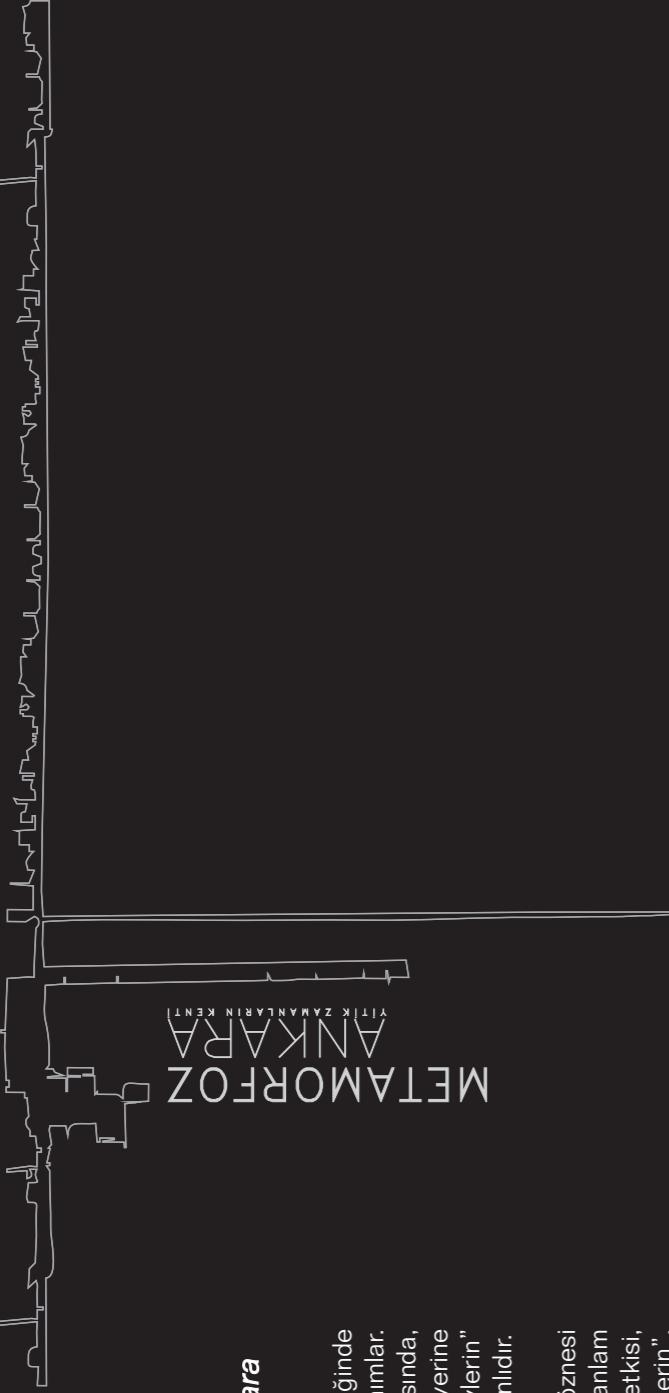
Bütün bunlara karşın, doğa bilimlerinden gørece uzaklılığında, metamorfozun başka bir anlam ve içeriğin kazandığı da görülecektir. Eğer baskalasın sey salt doğaüstü güçlerin değil de, doğadışı unsurların da itici gücüyle bir başka mecraya evrilir ise, değişimse zorlanan şeyin salt fiziki olmadığı savlanabilir. Nitekim sosyal ve siyaset bilimciler, metamorfik başkalaşımın fizikal oldugu kadar, öze, duruma ve kimlige ilişkin olduğunu da, özellikle altını çizeler. Başkalaşan şeyin hem özü ve kimliği, hem de öz ve kimliği barındıran bağılamsal durumları, bigimsel ve yapısal anlamda ciddi deGetInstance()değişikliklerle karşı karsıya kalır. Bu noktada iki önemli konu dikkatimizi çekmeliidir: Birincisi, fizikal başkalaşımı bağdaş diğer başkalaşımilar da söz konusudur. İkincisi, doğaldan ayrılmaya başlayan ve tarihsel nedenselliklerle açığa vurulan siyasi ve sosyal

Özü, kimliği ve durumsallığı da içine alan bir metamorfoz tanımı bizleri, doğaüstüne bağlanan açıklamalardan koparıp, tarihsel olana götürür. Tarihsel nedenselliklerin anlaşılması ise başkalasımı, kaçınılmaz değil, denetlenebilir, sorgulanabilir ve yönlendirilebilir kular. Kısacası metamorfik başkalasım, gerçekte doğal süreçlere sıkışmış tanırsız bir yazçı değildir. Böyle bir sav, dolayısıyla, özgür

1980 sonrası yeniden biçimlenen kentlerimiz, özdeğer başkentimiz Ankara, işte bu tür bir bakma bigimiyle yeniden tanımlanmalı, anlaşılması ve dahası sorulanmalıdır. Kentin fizигinde (biriçiminde ve yapısında) meydana gelen sürekli metamorfik başkalaşım, ne doğaüstü güçlerin bir içsel oyunu, ne de doğal bir sürecin son ürünüdür. Buna ek olarak, başkalaşan şey, salt fiziki değildir ve özü dönüşmeye zorlayarak, kentsel/toplumsal kimliği: yeniden kurmaya ve durumları değiştirmeye cabalar.

"Minimum tecavüzerle" özdeşleşen metamorfik başkalasım, kısacısı tarihseldir – siyasi bir igeriği, vegiseli ve temsiliyeti vardır. Eğer metamorfozlar siyasi oluşum ve bağıllıkları, süreç ve yönemleri, iktidar savasları ve bunlara takılı temsiliyetleri içeriyorsa, sözü edilen siyasetin gözümlenerek nedenselliğinin ortaya dökülmesi ve daha da ötesi bu nedenselliğin kaynaklarına müdaхale edilmesi gereklidir. Çünkü ne de olsa, "minimum tecavüzi" meşru kılarak Ankarayı bir tur siyasa ile metamorfozlara iteleyen siyaset, kamusal yarardan çok, sermaye birikimini, bölüşümünü ve tüketimini ön plana alır; toplumcu olandan çok, bireyci tüketiciyi kutsar ve çikarıcı metamorfozları görevde çağrın olanca sosyal mühendisliğini, tekyanlı bir syasa ile meşrulaştırır.

Ankara, özelde son 10 yılını bir tür metamorfik başkalaşımlarıyla geçirmektedir; üstelik "kaçınılmaz" olduğu söylemleriley desteklenen süreç ve yöntemler, kamuoyunun "onayını" almaya yönelik her tür real siyasetin araçlarını da harekete getirmektedir. Mimarlık Haftası, işte bu sahteci kağınlıksız söyleminin üstünde gitmeyi ve sorgulamayı hedefler. Süregelecek tüm etkinlikler, salt metamorfozun doğru anlaşılmasını değil, bitemiyet metamorfozlaşan Ankara'nın, geçmiş başkalaşımıları ve olası tüm başkalaşımlarını masaya yatırmayı planlar. Ancak, haftanın belki de en büyük amacı, metamorfozların salt doğal bir sürecin ötesinde olduğunu, bilincini

METAMORFOZ
ANKARA
YILIK ZAMANLARI N KENTI

Metamorfoz: Başkalaşan Kentin Oyküleri - Ankara

Anlamkökensel olarak metamorfoz sözüğü, "şeylerin" fiziginde sürelen değişime karşılık gelir ve biyolojik bir süreç tanımlar. Bütün bu değişim süreci içerisinde, "şeylerin" biçim ve yapısında, köktencili anomallik bir büyümeye, eğrilip bükülmeye, yok olma, yerine gelme, kısacısı bir tür başkalışım söz konusudur ve "şeylerin" davranışları ve yaşam alanlarında görülen başkalışımlarla eşzamanlıdır.

Şeyler, metamorfik başkalaşımın hem nesnesi hem de öznesi konumundadır ve öncelikle, doğa bilimlerinin çerçevesinde anlam kazanır, bu süreçte, doğaüstü kuvvetlerin bügünlendirdiği etkisi, olmazsa olmaz bir gereksinimdir. Bir diğer anlatımla "şeylerin", genelde fizигinde ve özdele ise, biçim ve yapısında meydana gelen başkalaşım, doğamın içsel oyunları sonucudur: Doğal süreçler ve yöntemler, canlıyı bir evreden bir başka evreye başarıyla iteler. Doğanın mutlak bir denge ve bütünlük içerisinde olduğunu imleyen söylemlere göre, gelinen son evre bir tür başarı öyküsü olarak

Bütün bunlara karşın, doğa bilimlerinden gørece uzaklılığında, metamorfozun başka bir anlam ve içeriğin kazandığı da görülecektir. Eğer baskalasan sey salt doğaüstü güçlerin değil de, doğadışı unsurların da itici gücüyle bir başka mecmaya evriliriyor ise, değişimse zorlanan şeyin salt fiziki olmadığı savlanabilir. Nitekim sosyal ve siyaset bilimciler, metamorfik başkalaşımın fizikal oldugu kadar, öze, duruma ve kimlige ilişkin olduğunu da, özellikle altını çizeler. Başkalaşan şeyin hem özü ve kimliği, hem de öz ve kimliği barındıran bağılamsal durumları, bigimsel ve yapısal anlamda ciddi değişikliklerle karşı karsıya kalır. Bu noktada iki önemli konu dikkatimizi çekmeliidir: Birincisi, fizikal başkalaşımı bağdaş diğer başkalaşımilar da söz konusudur. İkincisi, doğaldan ayrılmaya başlayan ve tarihsel nedenselliklerle açığa vurulan siyasi ve sosyal

Özü, kimliği ve durumsallığı da içine alan bir metamorfoz tanımı bizleri, doğaüstüne bağlanan açıklamalardan koparıp, tarihsel olana götürür. Tarihsel nedenselliklerin anlaşılması ise başkalasımı, kaçınılmaz değil, denetlenebilir, sorgulanabilir ve yönlendirilebilir kular. Kısacası metamorfik başkalasım, gerçekte doğal süreçlere sıkışmış tanırsız bir yazçı değildir. Böyle bir sav, dolayısıyla, özgür

1980 sonrası yeniden biçimlenen kentlerimiz, özdeğer başkentimiz Ankara, işte bu tür bir bakma bigimiyle yeniden tanımlanmalı, anlaşılması ve dahası sorulanmalıdır. Kentin fizигinde (biriçiminde ve yapısında) meydana gelen sürekli metamorfik başkalaşım, ne doğaüstü güçlerin bir içsel oyunu, ne de doğal bir sürecin son ürünüdür. Buna ek olarak, başkalaşan şey, salt fiziki değildir ve özü dönüşmeye zorlayarak, kentsel/toplumsal kimliği: yeniden kurmaya ve durumları değiştirmeye cabalar.

"Minimum tecavüzerle" özdeşleşen metamorfik başkalasım, kısacısı tarihseldir – siyasi bir igeriği, vegiseli ve temsiliyeti vardır. Eğer metamorfozlar siyasi oluşum ve bağıllıkları, süreç ve yönemleri, iktidar savasları ve bunlara takılı temsiliyetleri içeriyorsa, sözü edilen siyasetin gözümlenerek nedenselliğinin ortaya dökülmesi ve daha da ötesi bu nedenselliğin kaynaklarına müdaхale edilmesi gereklidir. Çünkü ne de olsa, "minimum tecavüzi" meşru kılarak Ankarayı bir tur siyasai ile metamorfozlara iteleyen siyaset, kamusal yarardan çok, sermaye birikimini, bölüşümünü ve tüketimini ön plana alır; toplumcu olandan çok, bireyci tüketiciyi kutsar ve çikarıcı metamorfozları göreve çağrın olanca sosyal mühendisliğini, tekyanlı bir syasa ile meşrulaştırır.

Ankara, özelde son 10 yılını bir tür metamorfik başkalaşımlarıyla geçirmektedir; üstelik "kaçınılmaz" olduğu söylemleriley desteklenen süreç ve yöntemler, kamuoyunun "onayını" almaya yönelik her tür real siyasetin araçlarını da harekete getirmektedir. Mimarlık Haftası, işte bu sahteci kağınlıksız söyleminin üstünde gitmeyi ve sorgulamayı hedefler. Süregelecek tüm etkinlikler, salt metamorfozun doğru anlaşılmasını değil, bitemiyet metamorfozlaşan Ankara'nın, geçmiş başkalaşımıları ve olası tüm başkalaşımlarını masaya yatırmayı planlar. Ancak, haftanın belki de en büyük amacı, metamorfozların salt doğal bir sürecin ötesinde olduğunu, bilincini

Mimarlık Haftası sona erdi

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi "Dünya Mimarlık ve Konut Günü"nu bir haftaya yayılan etkinliklerle Ankara kentinin başkalasım sürecini ele alarak "Metamorfoz: Yitik Zamanların Kenti, Ankara" teması altında 2-8 Ekim 2006 tarihleri arasında düzenlediği etkinlikler ile kutlamıştır.

YITIK ZAMANLARIN KENTİ METAMORFOZ

Tüm hafta boyunca, atölye çalışmaları, buluşmalar, forumlar, sergiler, film gösterimleri, geziler düzenlemiş ve tüm kentiller, öğrenciler, mimarlar ile Ankaranın değişimini, dönüşümü ve başkalasımı üzerine tartışmış, düşünülmüş, sonuçlar ürettilmiştir. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Metamorfozu, doğal süreçlerin sonucu olarak değil, tarihsel boyutuya elle alınan bir başkalasım ve dönüşüm olduğu olusu üzerinden değerlendirecek, hafta boyunca düzenlenen etkinliklerde de temayı bu yönyle ele almıştır. Siyasi erklerin etkisi altında şkillenen Ankara üzerindeki bu değişim/dönüşüm, düzenlenen her etkinliğin temelinde yer almıştır. Hafta boyunca, atölyeler, "Metamorfoz ve Kentin Hizi", "Metamorfoz ve Kentin Metni", "Metamorfoz ve Kentin Görüntüsü" temaları çerçevesinde gerçekleştirilmiş 10 günlük bir çalışma sonucunda ortaya çıkan ürünler (Film, bildiri, sergi) kentin çeşitli yerlerinde ven okullarında sergilenmiştir. Ayrıca atölye sonuçları ile birlikte, Kent içerişinde var olan ama kullanılmayan ya da tamamlanmamış yapılar ve çevreleri üzerine gerçekleştirilen "Kentin Yok Anı" çalışması, sergi haline getirilmiştir. Söz konusu binalara düzenlenen teknik gezi ile de kent içerisinde var olan bu binaların çevrelerini ile olan ilişkileri ve dönüşümü üzerine dikkat çekilmiştir. Altındağ, Mamak ve Dikmen'de Halkevleri ile ortak düzenlenen halk buluşmaları ile de bu dönüşümden en çok etkilenen bölgelerdeki halk bilgilendirilmiştir ve oradaki dönüşümlerin ya da değişimlerin ne boyutu olduğu konusunda çalışmalar yapılmıştır. Forumlar, Ankarahının metamorfik öyküleri ile başlamış, sonrasında Metamorfoz: Mekân ve Metamorfoz: Kimlik üst başlıklar ile devam etmiş Meslek Odalarının katkıları ile değişik uzmanlık alanlarında Ankara'da gerçekleştirilen başkalaşımlar ve bunlara üretilebilecek çözüm önerileri ile sonlanmıştır. Gösterilen filmler bu haftanın teması ile örtüşen filmler olarak belirlenmiş ve kentiller ile paylaşılmıştır.

"Metamorfoz: Yitik Zamanların Kenti Ankara" temasıyla gerçekleşen Mimarlık Haftası 2006 'Çengelhan' da yapılan açılış töreni ile başlamış, tüm hafta boyunca kentin her yerinde iz bırakarak Ankara Palas'ta düzenlenen Metamorfoz: Ant(kara) temali panel, kapanış töreni ile sona ermiştir.

18. yüzyılın sonundan itibaren enerji kullanımındaki yenilikler üretimde sosyal, teknolojik ve ekonomik yönünden hızlı bir değişim neden olmuş; bu değişim daha sonra sanayi devrimi olarak adlandırılan ve bütün insanlığı etkileyen ve etkileri günümüze kadar ulaşan tarihi bir dönemin başlangıcı olmuştur. Günümüzde kentler; Sanayi Devrimi ile bugünkü niteliginin bürünme yolunda önemli bir denebeş kat etmiş ve son tahilide kapitalizmin en önemli "uygarlık" göstergelerinden biri olmuştur.

Sanayi devrimi kısaca Avrupada 18. ve 19. yüzyıllarda yeni buluşların üretmeye uygunlanması ve buhar gücüyle çalışan makinelerin makineleşme endüstriyi doğurması, bu gelişmelerin de Avrupa'daki sermaye birikimini artırması olarak tanımlanabilir. Bu dönemde 16. ve 17. yüzyıldaki dinsel, siyasal, bilimsel ve felsefi düşünceler hazırlamıştır. 17. yüzyılda Aydinlanma Çağrıfilozofları bilimsel yöntemini ve rasyonel düşünme ilkelerini geliştirmiş, Fransız Devrimi Napolyon aracılığıyla bu düşünceleri Avrupa'ya yaymış ve 17. yüzyılın bilimsel buluşları, sanayi devriminin teknolojik gelişmelerine kaynak oluşturmustur.

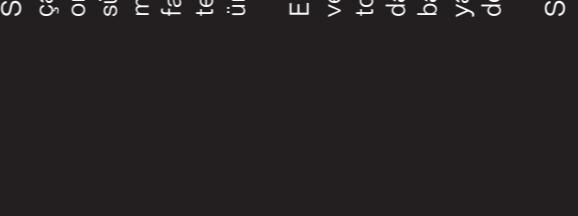
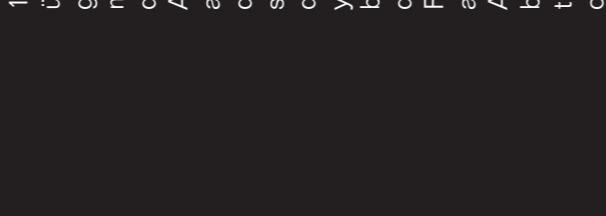
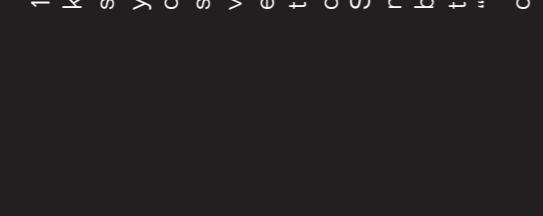
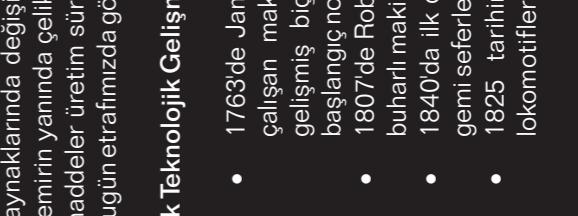
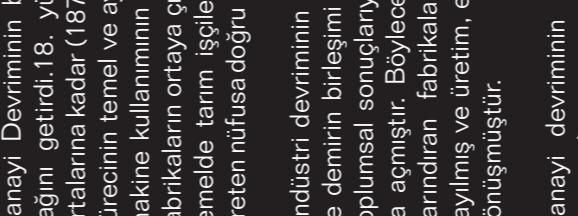
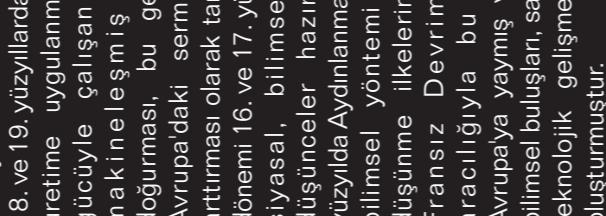
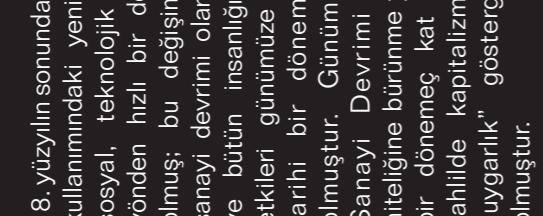
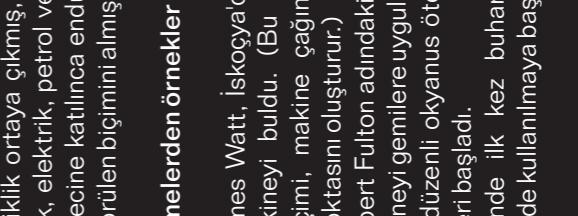
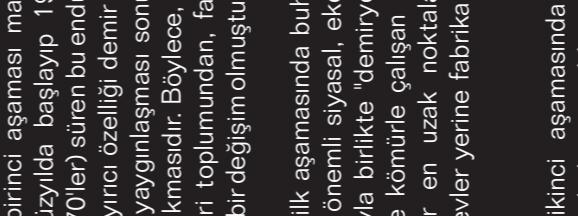
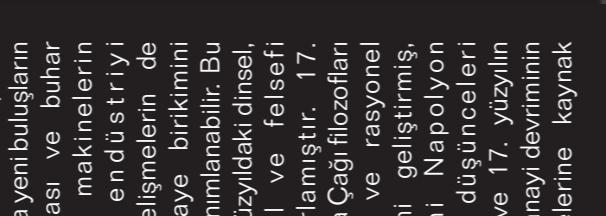
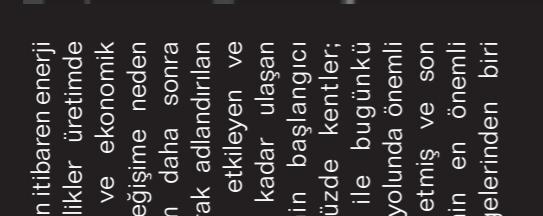
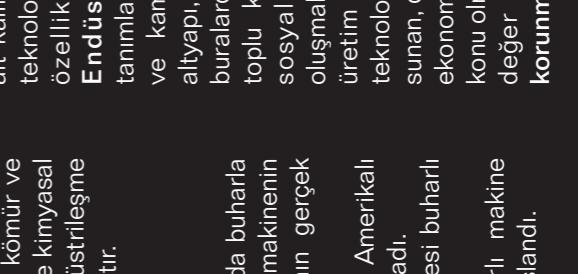
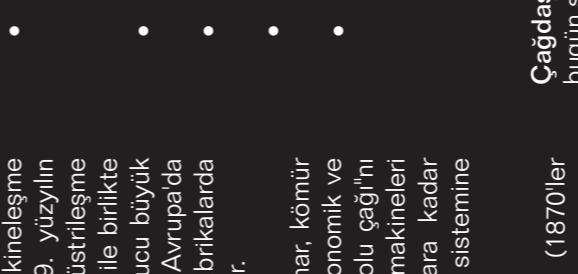
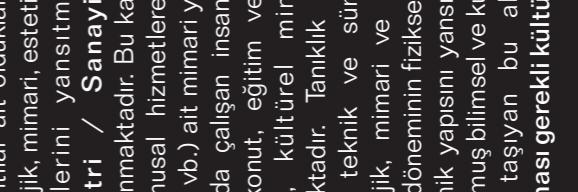
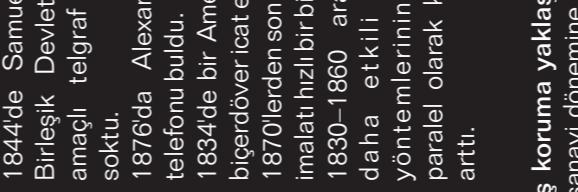
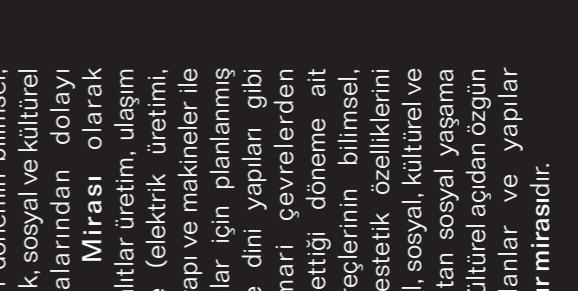
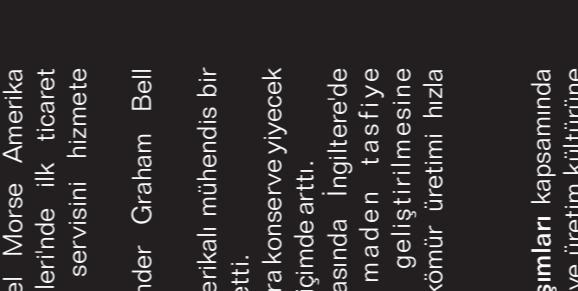
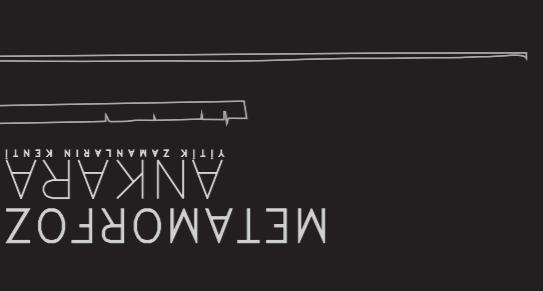
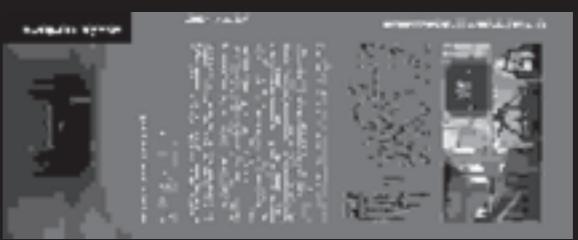
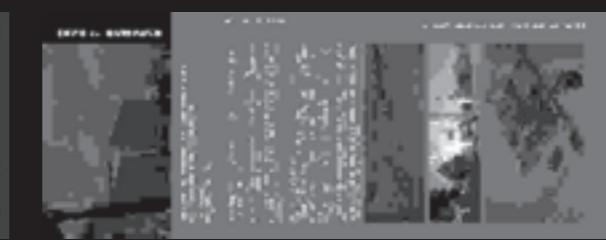
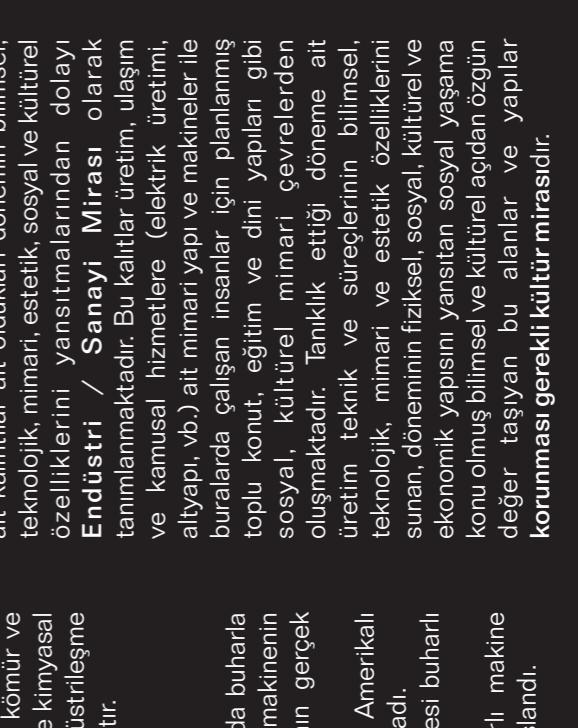
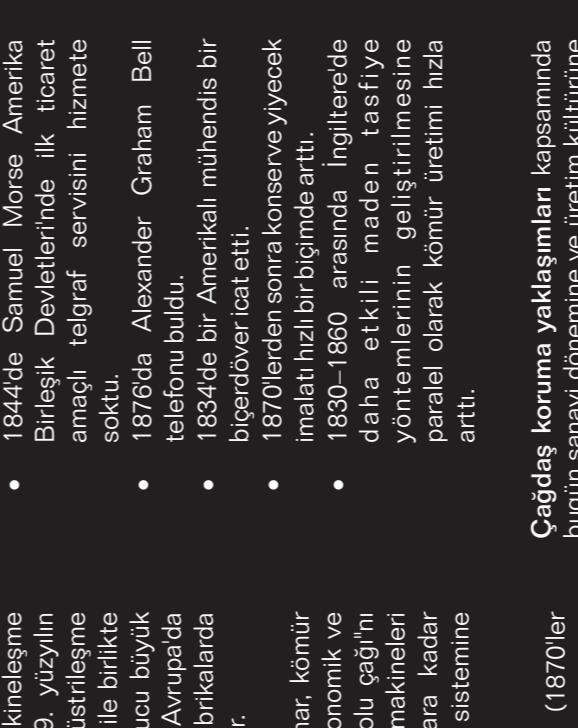
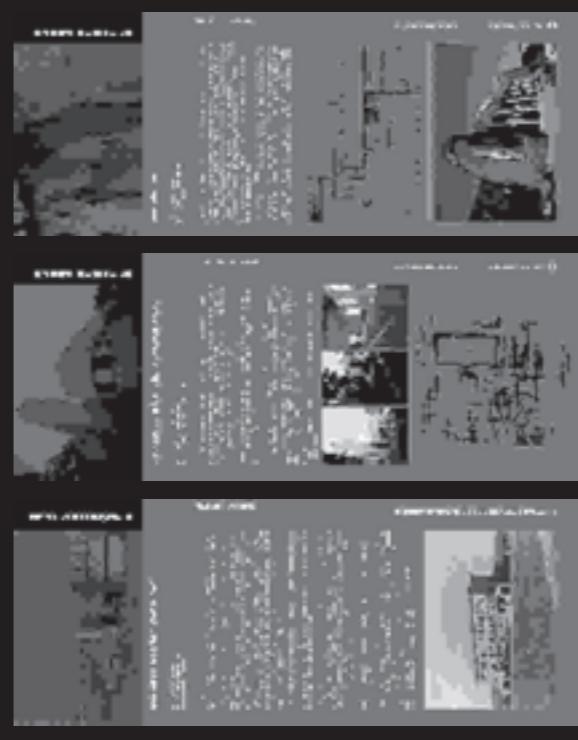
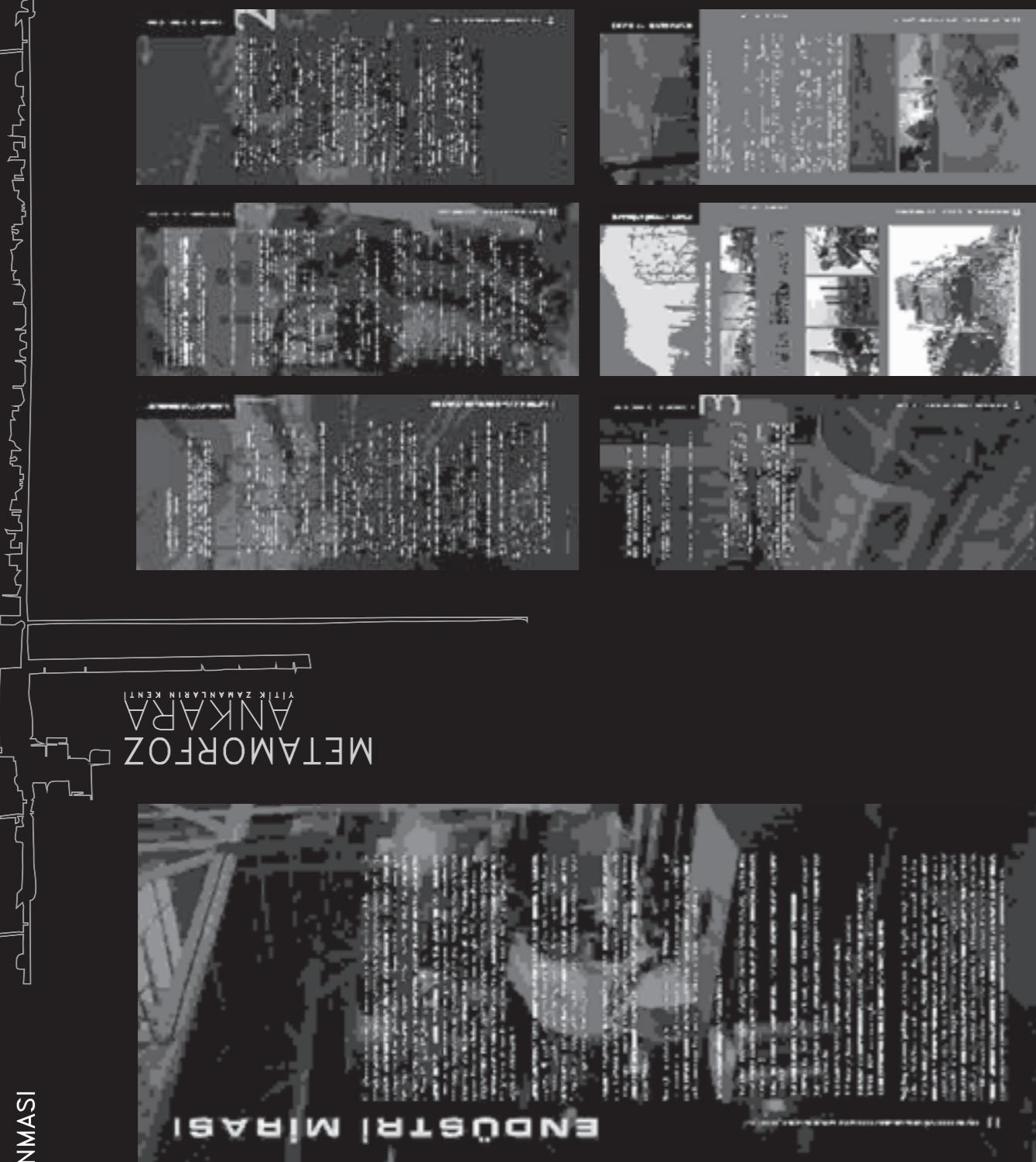
Sanayi Devriminin birinci aşaması makineleşme çağını getirdi. 18. yüzyılda başlayıp 19. yüzyılın ortalarına kadar (1870'ler) süren bu endüstrileşme sürecinin temel ve ayrıci özelliği demir ile birlikte makine kullanımının yaygınlaşması sonucu büyük fabrikaların ortaya çıkmasıdır. Böylece, Avrupa'da temelde tarım işçileri toplumundan, fabrikalarda üreten nüfusa doğru bir değişim olmuştur.

Endüstri devriminin ilk aşamasında buhar, kömür ve demirin birleşimi önemli siyaseti, ekonomik ve toplumsal sonuçlarıyla birlikte "demiryolu çağının" da açmıştır. Böylece kömürle çalışan makineleri barındıran fabrikalar en uzak noktalara kadar yayılmış ve üretim, evlerine fabrika sistemeine dönüştürülmüştür.

Sanayi devriminin ikinci aşamasında (1870'ler sonrası) ise temel hammadde ve enerji kaynaklarında değişiklik ortaya çıkmış, kömür ve demir yanında çelik, elektrik, petrol ve kimyasal maddeler üretim sürecine katılmıştır. (Bugün etrafımızda görülen bigimini almıştır.)

İlk Teknolojik Gelişmelerden örneklər

- 1763'de James Watt, iğkcıçalda buharla çalışan makineyi buldu. (Bu makinenin gelişmiş birimi, makine çağının gerçek başlangıç noktasını oluşturur.)
- 1807'de Robert Fulton adındaki Amerikalı buharlı makineyi gemilere uyguladı.
- 1840'da ilk düzenli okyanus ötesi buharlı gemi seferleri başladı.
- 1825 tarihinde ilk kez buharlı makine lokomotiflerde kullanılmaya başlandı.

SERGİLER

METAMORFOZ: KENTİN YOK ANI

Berin Gür, Meltem Milmarsınanoğlu

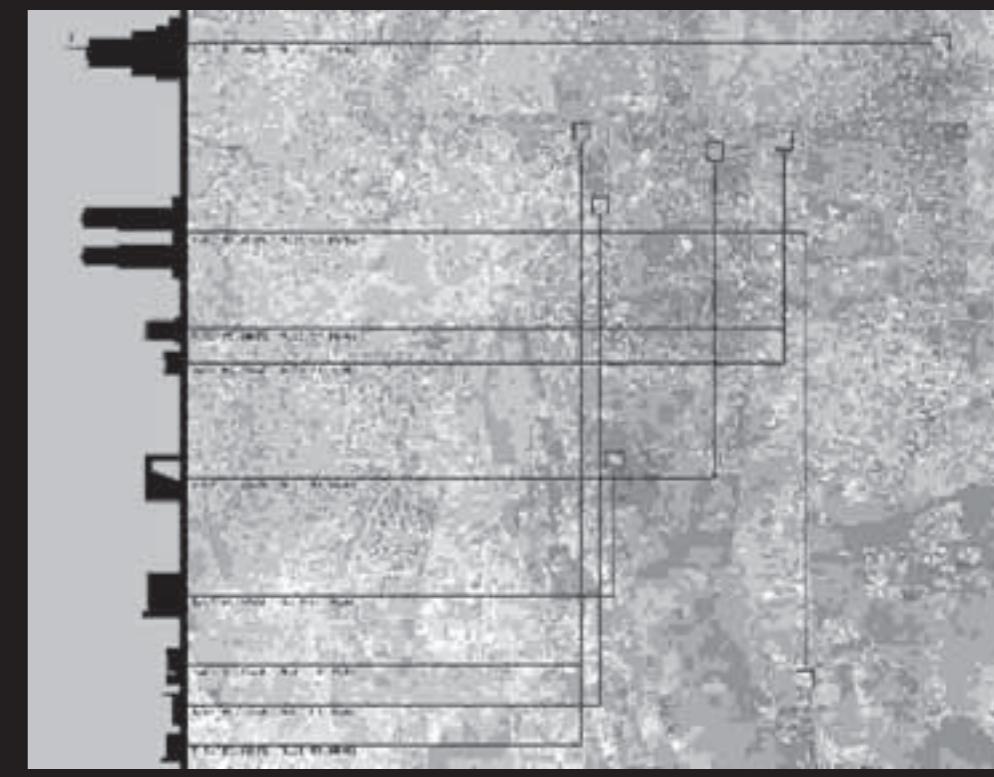
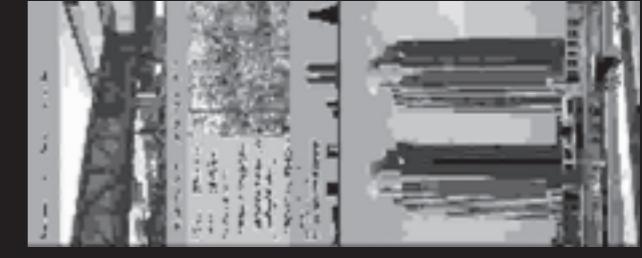
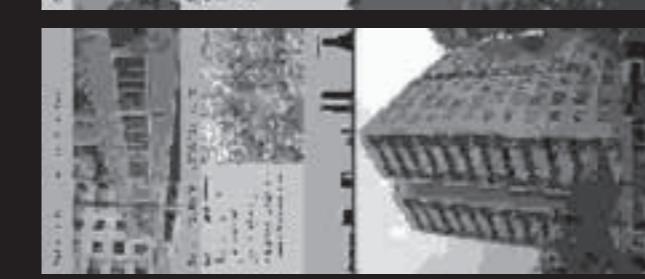
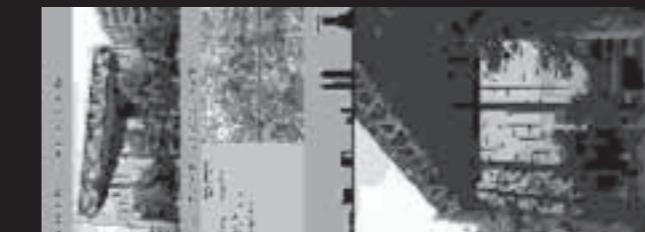
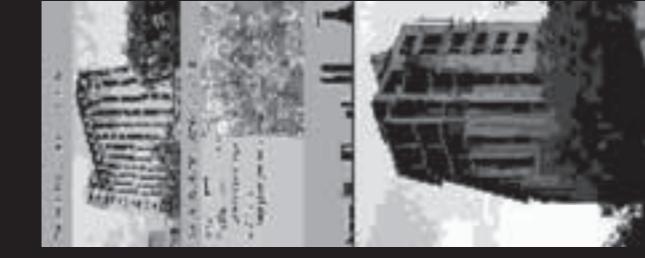
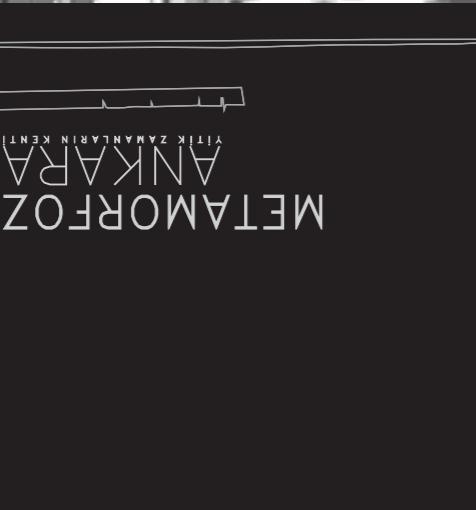
2-8 Ekim 2006 tarihleri arasında, Mimari Haftası etkinliklerinin bir parçası olarak düzenlenen sergi ve gezinin teması, Ankara kenti içerisinde artık kullanılmayan ya da gesiti nedenle inşaati bit(e)meyeen ve ȝevreleriyle birlikte "başkalaþım" sürecine giren binalardır.

Sergi ve gezi kapsamına alınan binalar, Tekel Binası, Emlak ve Eytam Bankası, Gar Gazinosu, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü, Türkiye Kızılay Derneği Sosyal ve Rant Tesisi, Çankaya Oteli İnsaati (Grand Hyatt Ankara Oteli), Marmara Oteli İnsaati, Şekerbank Genel Müdürlüğü ve Tekel Genel Müdürlüğü olarak bilinen binalardır. Ankara kenti içerisinde benzer başka önekleri bulmak ve listeyi genişletmek mümkündür. Ancak sergi kapsamında seçici davranılmış, ilk etapta gündeme yer alan ve bilinen öneklerde yer verilmiştir. Künyeler ve "başkalaþım" süreçleri, Mimarlar Odası Ankara Şubesi arşivikullamlarak, bliþkisi raporlarından, yazışmalarдан ve ilgili kişilere yapılan görüşmelerden derlenmiştir.

Gündeme getirilen önekler, Ankara başkentinde yaşanan toplumsal ve fiziksel "dönüşüm"lerin, "başkalaþım"ların ve bunlara neden olan süreçlerin sorulamamasında birer "arac" dır. Mimarilığın -baþka bir deyimle bir binanın- salt bu süreçler tarafından kontrol edilen ve kurgulanan bir "nesne" olmakтан öte bu süreçleri kontrol eden ve kurgulayan bir "özne" olduğunu da gösterirler. Bu anlamda, mimarlığın siyasi, toplumsal süreçleri kurgulamada "güç"ünü ifade ederler.

Sergilenen binalar başkalaþım süreçlerine baþlı olarak "kentîgerisinde boþluk" oluþturmalara ve bugün orijinal adlarının gezerliğini yitirmesine rağmen, kentsel bellekte, tarihsel ve toplumsal süreçlerin ve bağlamların affettiði değerler ile varlıklarını sürdürmektedirler. Bundan dolayı serginin tasarımmında binalarn isimleri yerine silüettleri ve enlem-boylam değerleri ile yer almazı duðunmüþtür.

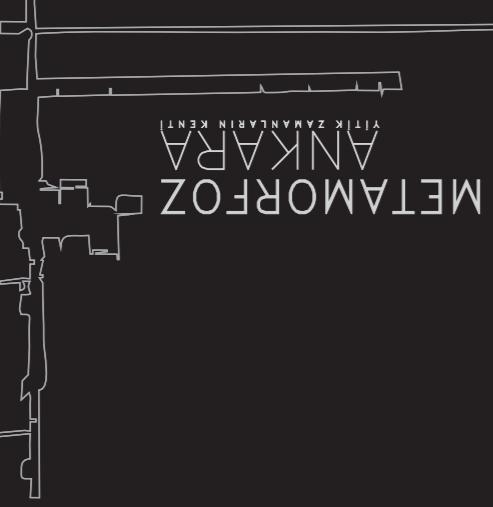
Bu karar, binaların kent içinde yaratıþý bosluğun fiziksel simgesel olmadığını, binanın bulunduğu durum ile simgesel karakterinin örtümesinden kaynaklı bir "boþluk" olduğunu ifade eder. İşlevsel değerlerini isimlerinden de önce kaybetmiş olan bu binalar, "kentsel hurda"ya dönüþmeyen veya dönüþmekte, kendileri igin belirlenecek olan yeni bir yaşam sürecini beklemektedirler.

ATÖLYEYELER

METAMORFOZ VE KENTİN HIZI METAMORFOZ VE KENTİN METNI METAMORFOZ VE KENTİN GÖRÜNTÜSÜ

"**Metamorfoz: Yıtk Zamanların Kenti Ankara**" teması ile gerçekleştirilen Mimarlık Haftası kapsamında bu aks etrafında gerçekleşen atölye çalışmalarından **Metamorfoz ve Kentin Hizi Atölyesi** ODTÜ Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Namık Erkal tarafından yürütülmüş, asistanlığı Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Araştırma Görevlisi Betül Koç gerçekleştirmiştir. Atölyeye ilk kayıt 33 kişi ile gerçekleşmiş sonuç ürün 9 öğrencinin tamamlanmıştır. Sergi ve film gösteriminden oluşan sonuç ürünlerin sunumu 4 Ekim 2006 günü Milli Kütüphane Konferans Salonu Fuayesinde gerçekleştirilmiştir.

Metamorfoz ve Kentin Metni Atölyesinde ise ODTÜ Mimarlık Fakültesi konuk Öğretim Üyesi Davide Deriu yürütütücüüğü, Mimar Gizem Erkaya yürütütücü asistanlığı üstlenmiştir. *Ankara: Kafkavari Kent* kavrımı üzerinden yola çıkan atölyede, 8 öğrenci çalışmıştır, 5 Ekim Perşembe Günü Milli Kütüphane Konferans salonu fuayesinde **Kayıp Bakışın Kenti: Ankara** için bir bildiri yayınlamışlardır.

Mimarlık Haftası kapsamında düzenlenen **Metamorfoz ve Kentin Görüntüsü** atölyesi AFSAD ile yürütülen ortak bir çalışmştur. Ankara'nın en çok dönüşen temel aksi olan Atatürk Bulvarında belgeleme ve arşivleme çalışması yapılmış ve sonuçları 6 Ekim Cuma günü yine Milli Kütüphane Konferans salonu fuayesinde sergilenmiştir.

METAMORFOZ VE KENTİN HIZI

Metamorfoz: Yıtk Zamanların Kenti Ankara

"Metamorfoz: Yıtk Zamanların Kenti Ankara" teması ile gerçekleştirilen Mimarlık Haftası kapsamında bu aks etrafında gerçekleşen atölye çalışmalarından **Metamorfoz ve Kentin Hizi Atölyesi** ODTÜ Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Namık Erkal tarafından yürütülmüş, asistanlığı Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Araştırma Görevlisi Betül Koç gerçekleştirmiştir. Atölyeye ilk kayıt 33 kişi ile gerçekleşmiş sonuç ürün 9 öğrencisi ile tamamlanmıştır. Sergi ve film gösteriminden oluşan sonuç ürünlerin sunumu 4 Ekim 2006 günü Milli Kütüphane Konferans Salonu Fuayesinde gerçekleştirilmiştir.

METAMORFOZ VE KENTİN METNI

Metamorfoz ve Kentin Metni

Metamorfoz ve Kentin Metni Atölyesinde ise ODTÜ Mimarlık Fakültesi konuk Öğretim Üyesi Davide Deriu yürütütücüüğü, Mimar Gizem Erkaya yürütütücü asistanlığı üstlenmiştir. *Ankara: Kafkavari Kent* kavrımı üzerinden yola çıkan atölyede, 8 öğrenci çalışmıştır, 5 Ekim Perşembe Günü Milli Kütüphane Konferans salonu fuayesinde **Kayıp Bakışın Kenti: Ankara** için bir bildiri yayınlamışlardır.

METAMORFOZ VE KENTİN GÖRÜNTÜSÜ

Metamorfoz ve Kentin Görüntüsü

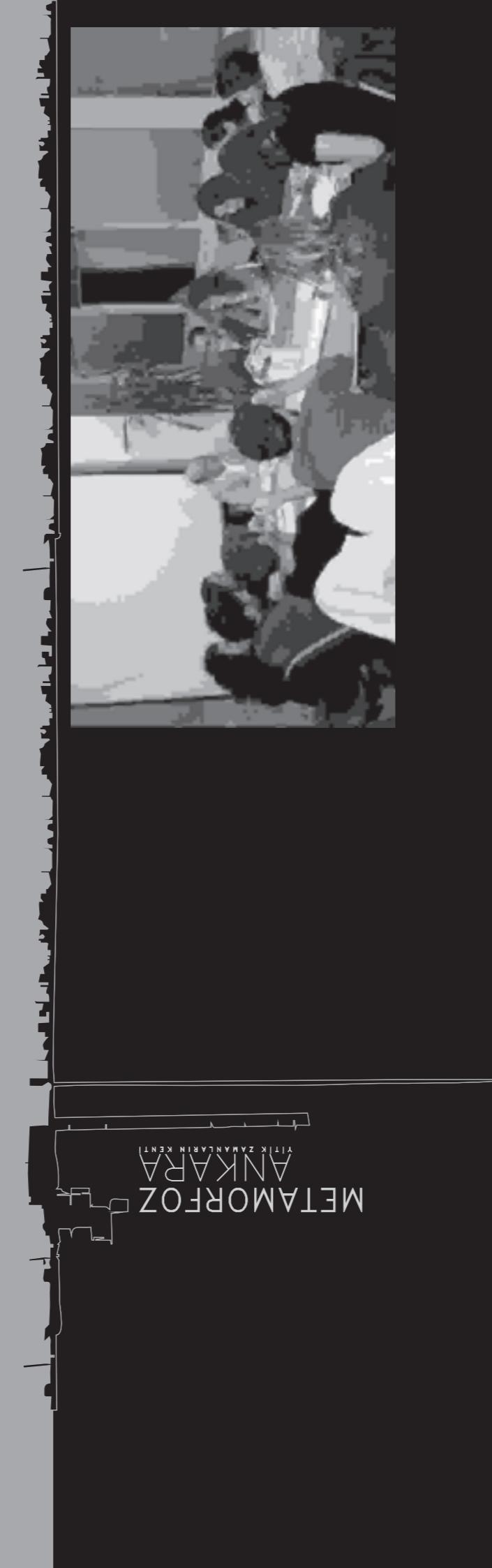
Mimarlık Haftası kapsamında düzenlenen **Metamorfoz ve Kentin Görüntüsü** atölyesi AFSAD ile yürütülen ortak bir çalışmştur. Ankara'nın en çok dönüşen temel aksi olan Atatürk Bulvarında belgeleme ve arşivleme çalışması yapılmış ve sonuçları 6 Ekim Cuma günü yine Milli Kütüphane Konferans salonu fuayesinde sergilenmiştir.

ATÖLYELER

METAMORFOZ VE KENTİN HİZI

KATILIMCILAR

Namık Erkal, Yürüttüçü
Betül Koç, Yürüttüçü Asistanı

Ceyda Sungur
Zeynep Gökçen Sinangil
Nazlı Songülen
Deniz Kinayon
Mehmet Can Oflı
Canan Albayrak
Başak Zeka
Keriman Afyonlu
Melih Vahidymarian

Mertamorfoz ve Kentin Hizi atölyesine, otuz üç kişi ön kayıt yaptırdı; "tünel ve köprü"lere teslim kentimizin sağnak karşısında uğradığı kaza sonucu ilk buluşmamızda onbes kişi gelebildi. Atölye ana teması üzerine sunumuza on kişiyle yürüttük projelerimizi; katılımcılar birliklerinin ötesinde canla başla çalışılar, hepsine teşekkürler ederiz. Proje kullandıkları malzemeyi, zaman kısıtlamalarımız dolayısıyla, bir gün içerisinde Ankara'nın her türlü dolasım mekanında derlediler. Burada sunulan posterler birer öz niteliğindedir; sonuç ürün kentin hizina dair bir video çalışmasıdır. Katılımcıların tüketen enerjilerini atölye asistanı olan Betül Koç ve diğer atölyelerdeki Gizemli arkadaşları tamamladı; bir ürüne yönellek azımlı çalışmalarını için onlara da teşekkür etmek gereki. Aşağıda atölye başlangıcında yaptığımız gerçeve metninin bir özeti ve çalışmaları yönlendirmesi için sunulan ön başlıklar yer almaktadır.

2006 Mimarlık Haftası Etkinlikleri kapsamında Ankara Mimarlar Odası ve diğer meslek odalarının masraftan kaçınılmadan yapılmış broşürleri ve posterleri elinize ulaşmıştır. Bu bağlamda bakkaldığında, Ankara'nın, etkinliklerin bir tema altında odaklı bir yaklaşımı aynılıyor: Kent ve Metamorfoz. Tema, kent ve mimarlık tartışmasını uluslararası bir söyleme ve onun eleştirisine eklemeldiğimizin ötesinde, Ankara'da son yıllarda olanları anlama ve yorumlama açısından yerel bir sorunsala işaret ediyor. Burada, Ankara üzerinde tartışmayı tetikleyen duruma ve bunun yürütütücülerinin gündemlerine bakmak lazım; Ankara'da moderniteyi yeniden düşündürten gelişmelerle.

Mertamorfoz ve Kentin Hizi, bu çerçevede belirlenen atölye başlıklarından birisiydi; biz içeriğini doldurmaya çalıştık. Atölye çalışmalarının ve sonuçlarının, Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin olumlu enerjisini ve soğukkanlı, objektif, uluslararası tartışılabilir pozisyon belirleme kararını zedelemeyeceği umudunu taşıyoruz. Bu çalışmaların, dönüştürülen kentimizi anlama konusunda bir başlangıç olduğunu belirtmek gerek. Ankara'nın deneme yılma yöntemiyle, uzmanlarına danışmadan gerçekleştirilen dönüşüm sürecini araştırmanın ve kavramanın önemini olduğunu, ayrıca Ankara'daki dönüşümleri anlamak, onun modelik ettiği başka kentlerde gerçekleştirilen projeleri kavramak konusunun da hayatı bir öneme sahip olduğunu düşünüyoruz.

ATÖLYELER METAMORFOZ VE KENTİN METNİ

KATILIMCILAR

Davide Deriu, Yürüttüçü
Gizem Erkaya, Yürüttüçü Asistanı

Nurgül Yardım
Canay Batırbek
Fulya Aksu
Esin Kömez
Heves Beşeli
Özlem Mutlu
Burcu Ölez
Evren Özben
Özge Mutlu
Özüm İtez
Selin Çavdar
Ebru Bingöl

Farklı üniversitelerin mimarlık, iç mimarlık ve peyzaj mimarlığı bölümünden lisans ve yüksek lisans öğrencileri olan 10 katılımcıyla gerçekleştirilen Metamorfoz ve Kentin Metni atölyesi, atölye yürütütücleriinin manifesto yazmak ve Ankara üzerine sunuşlarıyla başayan ve dört ayrı buluşmada gerçekleşmiştir. Atölye sürecinde, önce manifesto ve kente dair bir metin yazmanın gerekliği ve günceliliği tartışmalarının işiğında kentin sorunları alt başlıklara ayrıldı ve çalışma grupları tarafından bu başlıklardan çerçevesinde farklı çalışma metinleri üretildi.

Ankara'nın son yirmi yıldakı değişiminin eleştirildiği bu metinler üzerinden, kentin nasıl değiştiğine dikkat çeken bir manifestonun nasıl yazılacağı; hedef aldığı okuyucularının kim olacağı kararlaştırıldı. Ortaya çıkan ilk metinler, atölyenin kısa süreci içinde yine katılımcıların ortak çalışmalarıyla, şekillenip "Kayıp Bakışın Kenti: Ankara için bir bildiri" başlığı altında son şeklini aldı.

Manifesto

'Yitirilmiş Bakışın Kenti' Ankara

1 Ankara ne hale geliyor?

Ankara son yirmi yılda büyük bir değişim geçirdi; kentin genel görünümündeki değişim günümüzde de hızla devam etmektedir.

Kentte yapılan değişiklikler bir kaosa, çatışmalara ve **çelişkiler** yol açmış bulunmaktadır. Kentin büyülüyü, biçimini ve yapısında o kadar köklü değişiklikler yapılmıştır ki, bu değişim ancak bir **metamorfoz** olarak tanımlanabilir.

Halen devam etmekte olan bu süreçte sezsice tanıklık etmek ve bu değişimini **doğal bir mutasyon** olarak kabul etmek yanlış ve tehlikelidir.

Cünkü 'kent ne bir ağaçtır', ne de bir böcek.

Kentler, benzerleri olmayan bir canlı organizmalarıdır. Evrimleri **insan iradesi** tarafından belirlenir.

Ankara'nın yaşadığı metamorfoz kaçınılmaz bir olgu olarak değil tüm Ankaralların günlük yaşantısını olumsuz yönde etkilemiş olan kararların ve **eylamların** sonucu olarak görülmeli dir.

2 Ankara bir Kafka karabasını haline mi getiyor?

'Gregor Samsa, bir sabah, sıkıntılı düşler gördüğü uykusundan uyandığında kendisinin korkunç bir haşare haline gelmiş olduğunu fark etti.'

Franz Kafka'nın ünlü öyküsü Metamorfoz'da bir genç adam bir kocaman bir böcek haline gelir.

Genç adının ailesi bu **iğrenç değişimi** istemeyerek de olsa kabul eder ve Gregor'u evlerinde saklayıp ölünceye kadar onuna uğraşırlar.

Kafka'nın bu gerçeküstü öyküsü daha kötü bir metamorfoz sürecini anımsatıyor: bu metamorfoz sürecinde saçma bir durum olağan bir durum olarak kabul edilmektedir.

Böyle hüzünlü bir senaryonun gerçekleşmesinden kaçınabilmek için Ankara'nın bugünkü durumu hakkında eleştirel bir farkındalık gerekiyor.

3

Kent, sürdürüləbilir bir şekilde mi büyümektedir?

Kent artık tanılmayacak kadar değişmiş bulunmaktadır. Nüfusu kat kat artmıştır; trafik çarpıcı bir biçimde yoğunlaşmıştır; kırsal alanlar çılqlınca yürütülen bir sürec içinde **inşaat alanları** haline gelmiştir.

Konut eksikliğine verilen yanıt ise daha çok müteahhitlerin **geniş alanlar üzerindeki banliyölerde** ucu buçağı görmeyen apartman blokları inşa etmeleri olmuştur.

Bu süreç, kentin geri kalan kısmından yalıtılmış ve bağımsız hale getirilmiş **kışılıksız** ikametgâh bölgelerinin oluşumuna yol açmıştır.

Kent, konut **köylerinden** oluşan devasa bir binalar yığışımı haline gelmektedir.

Üzerinde binaların inşa edildiği alanlar giderek daha çok türdeş hali gelirken, halkın yararlanabileceği meydانlarının ve kamu hizmetlerinin azlığı da **günlük hayatın** kalitesini iyice düşürmektedir.

Banliyöerde, zaten aşırı kalabalık olan ve yoğun trafikten dolayı boğulmak üzere olan kent merkezinin zararına genişlediler.

Özel araba ile ulaşım, kentsel gelişimin tartışmasız motora haline gelmiştir.

Yayalar, kentin her tarafında hayatı kalmak için git gide vahşileşen trafik ile uğraşmak zorundadırlar; bir kaldırımdan diğerine geçmek ya da bir duraktaki otobüsle yetişmek için Ankarallar hayatlarını tehlkiye atmaktadırlar.

Bu koşullar, kentte insan boyutunun ve insan süratinin yitirilmesine yol açmıştır.

Sokak yaşantısı tamamen kaybolmuştur.

4

Karayolları kentin sorunlarına yanıt verebilecek midir?

Daha geniş yollar, altgeçitler, üstgeçitler...: **Yüksek hızda** dolasına dönük kent politikaları kenti bir karayolları ağına dönüştürmüştür.

Banliyöerde, zaten aşırı kalabalık olan ve yoğun trafikten dolayı boğulmak üzere olan kent merkezinin zararına genişlediler.

Yayalar, kentin her tarafında hayatı kalmak için git gide vahşileşen trafik ile uğraşmak zorundadırlar; bir kaldırımdan diğerine geçmek ya da bir duraktaki otobüsle yetişmek için Ankarallar hayatlarını tehlkiye atmaktadırlar.

Bu koşullar, kentte insan boyutunun ve insan süratinin yitirilmesine yol açmıştır.

Sokak yaşantısı tamamen kaybolmuştur.

5

Kent, kentlilik duygusunu yitirmiş midir?

Ankara'nın fiziksel büyümesi kentin **toplumsal dokusunda** çok köklü değişikliklere yol açmıştır. Varoşlardaki yeni **parklar** kentin yesil alan kapasitesini artırmıştır.

Kentin varoşlarında dinlenme alanlarına önem verilmiş olması, kentin iç kesimlerinde halka açık dinlenme alanlarının yetersizliğini gizleyememektedir.

Kentin daha çok soluk alacak alana ihtiyacı vardır. Çok değerli birkaç (ve kalabalık) istisna dışında, kentte, toplumsal ilişkilerin kurulabileceği yayalara ayrılmış alan eksikliği vardır.

Halka açık alanlar genellikle basit birer **geçiş bölgeleri** haline getirilmiştir.

Kapalı çarşılarda (büyük alışveriş merkezleri-ç.) (o her yerde rastlanan, yer-olmayan alan) kentteki tartışmasız toplumsal hayatı merkezleri haline gelmektedirler; bu alışveriş merkezleri, zamanın ve mallların örgütülü ve gözetlenen **kitlesel tüketim** alanlarındır.

Kentlilik kavramının kendisi giderek artmakta olan bireyselleştirilmiş hayat tarzları tarafından yutulup yok edilmiş bulunmaktadır.

6

Kent, kamusal alanını yeniden elde edebilir mi?

Süregiden bu metamorfoz Ankara'da yaşayanları **evi ile iş yeri arasında gidip gelen kişiler** ve **tüketiciler** haline getirmektedir.

Ankaralıların **kentli olma onurunu** yeniden elde edebilmeleri için kentin kamusal alanlarını tekrar elde etmesi gerekiyor.

Yurttaşların 'kent üzerinde hakları' vardır; bu hak, yurttaşın kentine ait olması hakkı ve kentinin **değişim süreci içinde yer olması** hakkıdır.

Ankara'nın yeniden yurttaşlarının birlikte yaşamaktan onur duyabilecekleri bir kent haline gelebilmesi için kentin alanlarının ve kentin insanların **yeniden bağlandırlıması** olmazsa olmaz bir zorunluluktur. Çağdaş başkentin inşassız sırasında gerçekteleştirilen ilk eylemin halka açık bir **meydanın** (Ulus Meydanı) açılışını olduğunu unutmamalıyız.

7 **Ankara'da, kentin metropol olma konumuna uygun bir kültürel hayat yaşanmakta mıdır?**

Kentteki kentsel kültür eksikliğini, hiçbir **kültür politikasının** olmaması da artırmaktadır. Kent, Ankaralılara daha geniş bir kültürel **olanaklar** spektrumu sunmak zorundadır.

Yaklaşık 4,5 milyon nüfusu bünyesinde barındıran bir mega-kent olarak Ankara metropol olma konumuna ve ayrıca **başkent** olma konumuna uygun düşecek bir kültürel hayatı hak etmektedir;

Ankara, yeterli bir kültürel hayat olmaksızın yüksek eğitim ve **bilimsel araştırmalar** için uygun bir kent olamaz.

Dünyanın değişik yerlerindeki örneklerde olduğu gibi sanat ve kültür, **bir kentin yeniden üretilmesi** sürecinde çok önemli roller oynayabilir.

8 **Tarihiyle bağlantılılarını koparmış bir kent geleceğine nasıl bakabilir?**

Ankara'nın tarihi açık açık **reddedilmektedir**.

Kentin tarihini yaşatacak binaların yıkılması planlanmıştır; bu binalardan bazıları zaten yıkılmış yerle bir edilmiştir.

Öte yandan, kentin tarihi merkezi **güreşe** süreci içindedir.

Ekonominin değerler kültürel değerler karşısında güçlendiğçe kent, çağdaş **kimliğinin** maddesel taşıyıcılarını giderek artan ölçüde yitirmektedir.

Ayrıca, tatarlı bir kentsel **değişim** politikasının olmaması ve tarihsel binaların yeniden kullanımının gerçekleştirilememesi bu binaların kentin geleceği ile bağlantılı olduğu iddiasında bulunmayı güçlestirmektedir.

Ancak geçmişle nostaljik bir bağ kurulmasını teşvik etmek istiyor değiliz. Amacımız, geçmişin izlerinden dersler çakarak olasılı gelecekler hakkında öngöründe bulunabilmektir.

9

Kentsel değişim sürecinin tehlikeye soktuğu kimdir?

Bir kent öncelikle içinde yaşayan **yurttaşlara** aittir.

Gelgellelim, kentsel politikalar ve bu politikalardan uzun dönemde ilişkileri hakkında **halkın farklılığı** pek gelişmiş değildir.

Kente ilişkin önemli kararların konusu daha geniş kapsamlı ve daha fazla **dahil edici** katılım olmalıdır.

Kente bütün önemli kararlar, Ankaralılara, herkese açık bir tartışma toplantısı ile açıklamalıdır.

Kentin nasıl dönüştürülmesi ve bu değişimin nasıl başarılıması gerektiği gibi konular için düzenlenecek **çoşgunculuğu** temel alan bir tartışmada ideoolojik engeller ve siyasi farklılıklar engelleyleci olmamalıdır.

Kent yönetimi, yüksek düzeyde bilimsel, teknik ve kültürel **uzmanlık** gerektirir.

Mimarlar ve kent plançları danışma toplantılarına etkin olarak katılmalılar ve mimarların ve kent plançlarının önerileri karar alma süreçlerinde dikkate alınmalıdır.

Hicbir kent, yetkililer, meslek mensupları ve sivil toplum örgütleri arasında yapıcı bir **diyalog** kurulmaksızın erdemli bir gelişme yolu izleyemez.

10

Mimarların sorumluluğunu nelerdir?

Mimarlar bir kentin dönüştürülmesi sürecinde oynadıkları marjinial rolden genellikle memnun kalmazlar.

Bununla birlikte, mimarlar bir kentin yeniden şekillendirilmesi sürecine gönülük **pratikleri** içinde ister istemez katkıda bulunurlar.

Artan inşaat oranı, genel **tasarım** kalitesinde önemli düşüslere yol açarken mimarlar bu duruma seyirci kalamazlar.

Mimarlar, diğer uzmanlar ve neslek mensuplarıyla birlikte kentin sorunlarına **esgüdümlü yanıtlar** üretmek zorundadırlar.

Mimarlar kent için yeni bir hayal kurmalıdır; Ankara örneğinde, sadece kentin geçmişiyle değil geleceğeyle de bağlantılılarının yitirilmiş olduğu görülmektedir.

Mimarlar, kentin süre giden değişimi üzerinde uzun uzun düşünmek ve başka **gelisme modelleri** üzerinde kafa yormak sorumluluğu ile karşıyaadırlar.

Mimarlar, Ankara'nın çağdaş bir başkent olarak (yeniden) inşasını esinlendirecek **ileriye bakan** bir ruhu canlandırmak zorundadırlar.

11

Başka bir metamorfoz mümkün mü?

Sorularımızla kentin **geleceğine** ilişkini bir tartışmayı kuşkutmak istiyoruz.

Bu konulara acilen çözüm getirilmemiği takoirdede Ankara **kalitesiz bir kent** olarak büyümeye devam edecektir.

Kentsel değişimin sonuçlarıyla karşı kalmak ve mümkün olan **seçenekleri** öngörebilmek için zorunlu unsurlar bilgi, iletişim ve katılımdır.

Ankara, yitirdiği zamanı, yitirdiği alanlarını, yitirdiği kentlilerini, başka bir ifadeyle yitirdiği bakış açısını sadece bu şekilde tekrar ele geçirebilir.

METAMORPHOSIS Ankara: The City of Lost Vision
Architecture Week 2-8 October 2006

Atölye Çalışması: 'Metamorphosis and the Textual City'
Davide Deriu, Gizem Erkaya, Canay Batışbek, Heves Beşelli, Selin Çavdar, Özüm İtez, Esin Konez, Özge Mutlu, Evren Özben, Nurgül Yاردım.

Metni ayrıca aşağıdaki adreste bulabilirsiniz:
www.mimarlarodasiankara.org

Görüş ve önerilerinizi lütfen su adrese göndériniz: info@mimarlarodasi.org

KATILIMCILAR

Doğanay Sevindik, Yürüttüçü
Ayşen Bayazıt, Yürüttüçü Asistanı

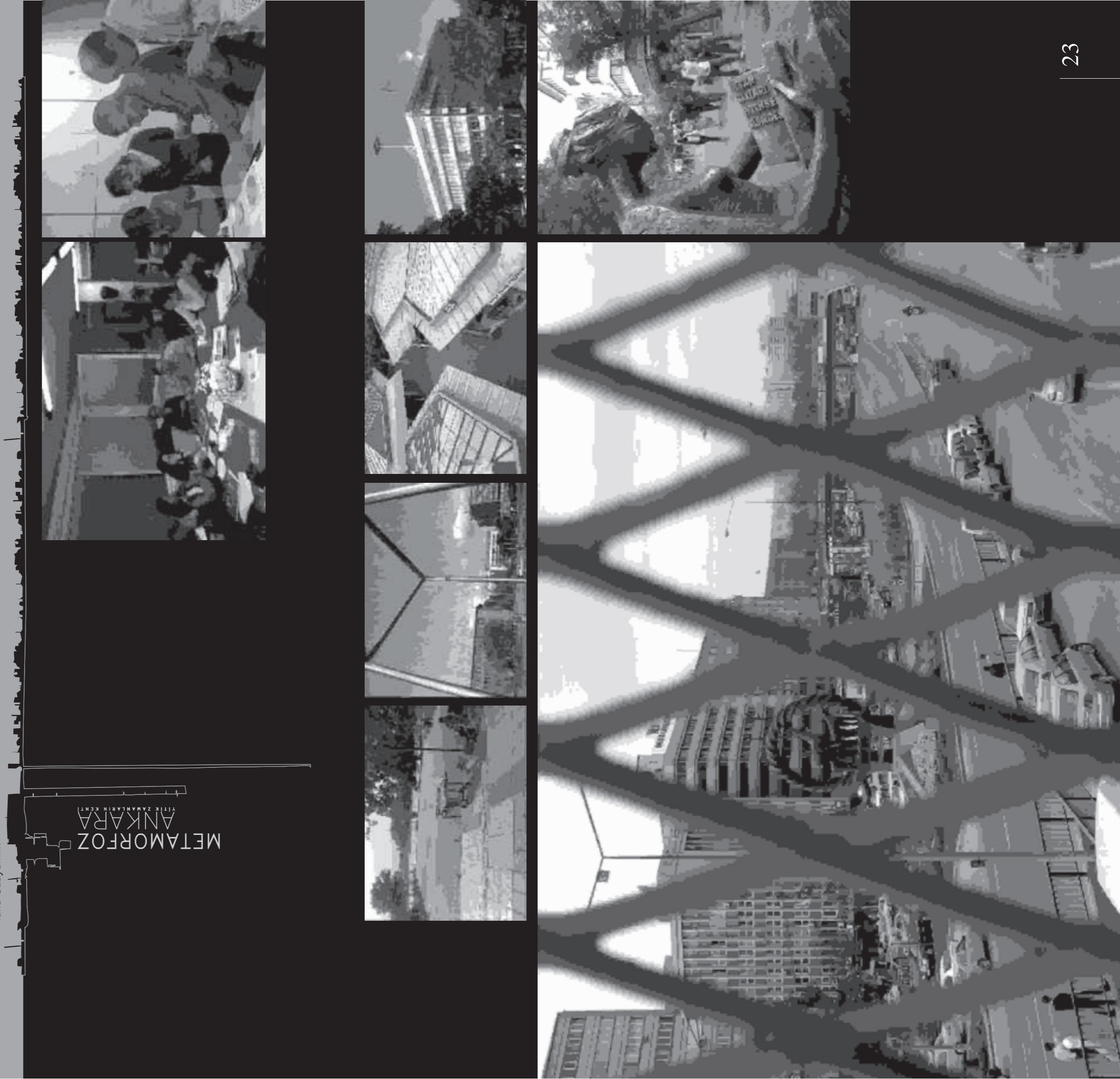
Ali Rıza Akalın
Duygu Kaçar
Esra Bakırçı
Buket Bozaci
Ahmet Gökhane Demirer
Fatma Arkan
Gülnaz Çolak
Kenan Seven
Mustafa Şenol
Selim Aytas
Sila Danik
Tuna Özaydinlik

2-8 Ekim 2006 tarihleri arasında kutlanan Mimarlık Haftası etkinliklerinin önemli bir bölümü oluşturan atölye çalışmalarıigerisinde yer alan "Kentin Görüntüsü" Atölyesi çalışmalarının yaklaşık 2 hafta önce başlamıştı.

Çalışmanın ana aksı belirlendikten sonra fotoğrafların elde edilmesi sürecini yaşadık. AFSA'D üyeleri ile Ankara Şubesince yapılan çağrıya cevap veren çok sayıda üye ve mimarlık öğrencisinin katılımıyla birlikte gerçekleştirilen atölye çalışmasında, çekim alanları bölgeselleştirilerek görüntültüldü.

Zor ama bir o kadar da heyecanlı olan kısım ise sergilenecek fotoğrafların seçimi aşamasıydı. Çalışmada kolektif bir anlayış sergilendi ve tüm katılımcıların seçim aşamasına katılmıştı.

Sergi, yaklaşık 80 kadar fotoğraf ile Atatürk Bulvarının, Ulus-Heykel'den başlayan ve Çankaya-Köşk'te son bulan görüntülerinden oluştu.

KATILIMCILAR

Fatma Cebeci
Semra Sanitürk
Songül Üzgün
İlknur Ataman
Kamil Büyüktortop
Erdal Altun
Hülya Akboyraz
Leman Ardoğan
Hasan Coşkun

"HİÇ" ÇOCUK OLDUĞUMU?

DEĞİŞİM,

DÖNÜŞÜM,

BAŞKALAŞIM,

Heralanda, her yerde...

Hızla akıp giden zamana ayak uydurmak ya da yakalamak zor... Geride kalanları, çogu zaman, yok olunca farkına varıyoruz. Yitirince...

ARTAN NÜFUS...

Ve beraberinde getirdikleri:

Hızla kendin yenileyen teknoloji,
Yüçünlüğün sarışın trafigi,
Yükselen kattar,
Coğalan yapılar,
Büyüklenen, çarplılaşan kentler,
Azalan yeşil,
Sonuç: tekilişen, asosyal topluluklar...

Aralarda inadına sosyal olmaya çalışanlar,

Aralarda inadına yesil,

Aralarda çocukların...

Hıç çocuk olamamış büyükler,

Yá da çocukların yaşamış ve yaşamamaya çalışanlar.

Çocukluk, oyun, çocukların, oyuncaklar...

Kentin neresindeler?

Ya da,

Artık oyun ne demek?

Hıç çocuk olduk mu?

GÖÇ...

Artık üretimin neredeyse durdugu kırılsaldan kente göç. Kentlerde oluşan hem şehri manalleteri...
Yesilden griye dönen yaşamalar.
Üreten, yavaştıktan sonra başlıyor.
Artık sadice baba çalışmıyor evde. Anne, belki de abi, abla.
Çoğu zaman dört duvar arasına hapsetilmiş çocukların...

Tüm bu karmaşanın içinde, kent diye adlandırdığımız bu yerde çocukların neler yapıyor?

İşte onlar.
Ankara'nın Seyranbağı semtinde bir okul.
Kütükçü Ali Bey İlk Öğretim Okulu 2A sınıfı öğrencileri. Henüz 7-8 yaşındalar. Oyun onların hayatının neredeyse tamamı. Okul bile oyun gibi. Okulları ile aynı semtte oturuyorlar. Yani bir başka deyişle mahallelerindeki okulda okuyorlar.

Sohbet ediyoruz, günleri nasıl geçiyor diye.

Okula geliyorlar. Teneffüslerde oyun oynuyorlar.
Evlerine gidiyorlar. Biraz ders, ardından oyun...
Çoğunlukla evde oynuyorlar. Çok azı kapı önünde.
Yarısından çocukların kardeşi yok, tek çocuk.
Sınıfın yarıya yarısını bahçesi olan Küçük bir evde, diğer yarısı apartman tipi evde yaşıyor. Çalışan anne sayısı da azımsamayacak kadar var.
Aslında biz biraz bilyor ya da tıkmın ediyoruz, ama onlar hiç merak ettiler mi acaba;

Anneleri-babaları ya da diğer büyükleri onların yaşındayken nelerle oynuyormuş, ne oynuyormuş?
Evlerde sadece annelere-babalara değil, dayılar, teyzelere, büyükanne, büyüğükbabalara da sormuşlar merakla:
— Siz bizim yaşımızdayken nasıl oyun oynuyordunuz?
Yapılan oyuncaklılar ve oynaman oyular kulaklıhac de yabayancı değil:
— Bezdelen, çamurdan, misir koçanı ve püskülden bebekler,
— Çamurdan, kibrıt kutusundan, teneke, kalemler ve makaralarдан araba ve trenler,
— Kâğıtlar kattanarak oluşturulan hayvan figürleri ve onları konuşurma,
— Sünger bebekler,
— Bez ve kâğıt tonalarından top,
— Misket,
— Uçurtma,
— Çelik çomak,
— Yakın top,
— Cizbiz (füctaş),
— İp atlama,
— Yılan (ip oyunu),
— Gulli,
— Cinçan,
— Sıcak-soğuk,

- Yüzük,
- Maçka,
- Ortada suçan,
- Evcilik,
- Kumdan kale,
- Kurt-kuzu,
- Kutukutup pense,
- Yağ satarm, bai satarım,
- Açıkapı bezirgânbaşı

Sizler şu an nelerle, hangi oyunları oynuyorsunuz?

- Barbie bebekler,
- Oyuncak yemek takımları,
- Futbol,
- Arabalar (uzaktan kumanda),
- Bilgisayar,
- Atari,
- Bom,
- Play station,
- Lego,
- Táso,
- Misket,
- Konuşan bebek,
- Monopoly,
- Satranç,
- Bisiklet,
- Yap-boz

Aşında saylıklarına şöyle bir bakıldığından büyüklerinin oynadığı grup oyunlarından az da olsa bir kısmı günümüze taşınabilmiş. Belki de yaşadıkları mahallenin sosyal ve kültürel yapısından kaynaklıdır bu kopmayış. Daha çok teneffüslerde okulun bahçesinde oynayabiliyorlar.

Anne-babalarınızı yaptığı bu oyuncaklar ya da oyunlar nedenyok?

—Bunlara gerek yok. Çünkü bir sürü oyuncak satılıyor oyuncakçılarında.

BU ÇOCUKLAR ARTIK HANGİ ŞARTLARDA VE NASIL OYUN OYNUYORLAR?

Doğrusunu ifade etmek gerekirse, çocukların yapılan sohbetten alıntıları bu sorunun cevabını daha net görebiliriz. Neyin, ne kadar farkında olduklarıını kavrayabiliriz.

S: Okul harici zamanlarda neler yapıyororsunuz?

C: Evde oyun oynuyorum. (bilgisayar, atarı, evcilik, araba)

C: Kapımızın önünde oyuncaklarla oynuyorum.

C: Apartmanın bahçesinde arkadaşlarla oynuyorum.

S: Neden dışarıda oynamıyorsunuz?

C: Annem, işte olduğu için dışarı çıkmam yasak.

C: Anne annem izin vermiyor.

C: Bilgisayarımı ve atarımı seviyorum. Çıkmak istemiyorum.

C: Dışardaki kötü çocukların bizi rahatsız etmemiştir.

Şeyüp R.

En Güzel Oyun:

Benim en güzel gerisində, bu hayatımda, dekolobendi, ayırunçur. bantın boyamış, çok iğlendim. Tımdan düşüm ki, bıks be hırp, bırdı. bılsak, düşüm, şıssak, tıy, ayırunçur. Fıradı, ayırunçur, yapan olalar. Bile, bude, enb, gidi, oad, jib, yopabılıkun, fırak, gidi, imradat, vole, sadecue, ik, rıfıq, ayı, reseb, ayı, reseb, oad, cah, yu, mireba, iseb. O, ayırunçur, ömürüm, kader, bıbbaya, yu. Bıbbı, ayırunçur, larevne, okulnumuzda, tıglendı, die, oad, mireba, alıda, tı. Bıb, en, yopum, yedeb, w, lardanda, yopum, Bıbbı, anda, oad, mireba, tı. Her, her, ayı, odayı, abu, hıya, lı, esen, atale, yih, hı, akıb, odayı, tı? Nı, odayı, q, hıcalı, hıçırın, ayı, hımmıni, atıle, tıloac, m?

Şeyüp R.

C: Sokaklar hiç güvenli değil.
C: Binalar çok. Oynayacak yer yok.
C: Arabalar çok hızlı geçiyor, çapabilir.

S: Gerçekten sokaklar bu kadar çırkin ve tehlikeli mi?
C: Evet. Çokinsan olduğu için mecburen çok bina var.
C: Kocaman yollar yapıyorular. Arabalar da tabii ki çok hızlı gidiyor.
C: Zaten artık herkes arabalar alabiliyor.
C: Keşke yollar taştan olsa. O zaman arabalar hızlı gidemez.
Asfalt yapmasınlar.

S: Evde oyun oynamaktan mutlu oluyor musunuz?
C: Bilgisayarıma çok seviyorum.
C: Oyuncaklarınımla mutlu olyorum, bı yeter bana.
C: Evde top oynuyorum ama alt kattaki yaşlı teyze kızıyor bana.
C: Çok güzel ve bir sürü ızgi film kanalları var.

S: Hepinizin evi aslında okul civarında. Okulunuzun hemen bitişinde好好 güzel bir park var. İçinde çocuk parkı da var. Yemyesi!. Hiç burada oynamıyor musunuz?
C: Hayır.

S: Neden?
C: Çok tehlikeli. Tinerci çocukların dolaşıyor.
C: Gündüz bileyadam bıçaklılardır.
(Öğretmen başıyla onaylıyor)

Tekrar başa donecek olursak;

— Kentte çoğalan yapılaşma, azalan yesıl,
— Güvensiz sokaklar,
— Genişyollar, hızlı araçlar,
— Teknolojinin büyük küçük hepimizin hayatına katıkları,
— Hazır oyuncaklar... vs.

Sosyal birliktelıklar tekil hayatı geçiş çocuğun dünyasında da kendine (tamamen olmama da) yer bulmuş durumda. Sıkıntılar, yaşadıkları sorunlar, istekler ortada... Hepsinin çözümü de biliniyor aslında...
Yorum hepimizin...

KONUSMACILAR

Müfit Bayram
Menaf Turan
Ender Büyükgülha
Fevzi Özüler
Yeşim Uysal
Can Gündüz

M İ M A R L I K H A F T A S I 2 0 0 6
H A L K B U L U Ş M A L A R I
Y. Yeşim Uysal
Tezcan Karakuş Candan

Her yıl Ekim ayının ilk Pazartesi günü kutlanan Dünya Konut ve Mimarlık Günü etkinlikleri TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde iki dönemdir bir hafta süre temalı etkinliklerle kutlanmaktadır. 2006 yılı Mimarlık Haftası da "Metamorfoz" Yıldız Zamancılar Kenti Ankara teması kapsamında bir dizi etkinlikle gerçekleştirildi.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin Mimarlık Haftası'nda hedefi; mimarlığın topluma buluşması, mimarlık, kent ve Ankara sürecinin toplumsallaştırılması, sorgulanması ve paylaşılması yaklaşımıyla, gidererek Ankara mekânlarının tümüne yayılmayı planlayan bir etkinlikler bütününe organize etmekti.

38.Dönemde başlayan kent şeberlerinin tamamına mimarlık süreçlerinin ulaşılması paylaşılmıştır. 2006 Mimarlık Haftası etkinliklerinde önceli bir eksen oluşturmuştur.

Kentsel politikaların, kentlilerle paylaşılması sürecinin, kent merkezlerine sıkıştığı tespitinden yola çıkılarak, Mimarlık Haftası kapsamında Ankara'nın değişik bölgelerinde halkın buluşmaları organizasyonu fikri kibarlığı da etkinliklerimizin önemlidir bir bölümünü oluşturmuştur. Bu çerçevede "Metamorfoz" teması kapsamında Ankara'nın gelişme alanlarında gerçekleşen "Kentsel Dönüşüm" sürecinde kente yaşanan "başkalışımın", değişim döneminin mekanları ile birlikte sosyal yaşamın nasıl değişeceğini ilişkin, hukuksal, mimari, kentsel, ve kamu yönetimi açısından Kentsel Dönüşüm Projeleri, Altındağ, Marmak ve İkerde organize edilen Halk Buluşmalarında masaya yatırıldı. Konu ile ilgili uzmanların katılımıyla gerçekleşen söyleşilerle birlikte organize edilen

konserlerle, Mimarlık Haftası mahallelerde bir şenlik havasına büründü.

Altındağ Buluşması: 2006 Mimarlık Haftasında ilk buluşma Altındağ'da Sokullu Mahallesinde gerçekleşti. Onlar tedirgindi... Bir gece anınsız evlerinin duvarlarına çizilen kırmızı boyalı çarplar, işaretlerini gördükleri an fark etmişlerdi. Başlarına gelecekleri... Altındağ buluşmasında evlerde yıkılmaya hazırlanan bir yaşamın göstergeleri olan kırmızı çarplar vardı... Kent bir buluşma mekanı, bir paylaşıma mekanı, yaşamı yeniden organize etme, dönüştürme alanı mı ya da kentsel dışlanmanın görsel yansıması mıydı bu kırmızı çarplar, yoksa Ankara'da yithit bir zaman kesitinin başkalasımı mıydı?...

Muharrik büroso buluşma mekânımız oldu Altındağlılarla... Altındağ İlgesi Sokulu Mahallesinde gerçekleşen toplantı ile birlikte yüküm bölgesinde yer alan konut sahiplerinin Altındağ Belediyesi tarafından hazırlanan imar planı kapsamlı dönüşümü konusunda bilgilendirmeler yapıldı... Gece boyu süren sohbette, karşılıklı çok şey öğrendik, teknik insanlarla, süreçin mağdurlarının aradığı ortak dil, ortak söylem ve söylem bu buluşmada gerçekleşti. Meslek adamlarının tamamına yönelik olarak sürdürülmeye çalışılan bir dönümüne karşısında, yeni bir katılımın planlı bir organizasyonun nasıl paylaşılabileceğini ipuçlarını verdibiz...

İller Buluşması: Dikmen İlker Buluşması buluşmaların ikinci durağıydı... Bir süredir kentsel dönüşüm projeleri kapsamında Barınma Hakkı Bürosu ile ortak çalışma yürütütüğümüz bu bölge; Dikmen Vadisi 3, 4, ve 5. etapların gerçekleştireceği, uygulamalar açısından, hukukişluğun ve baskının yoğun olarak yaşandığı, bir bölge... Büyüşehir Belediyesi'nin hukuk dışı zorlamalar ile sözleşmeler imzalatılarak evlerinden atılmağa çalışılan halk; barınma hakkının, konut hakkının anayasal güvensini göremek istediklerini ifade ediyorlar ve Mimarlar Odası'ndan bulkonuda ve dönüsüm projeleri konusunda teknik destek alıyorlar... Mimarlık Haftası kapsamında İlker buluşması, Dikmen Vadisi 3, 4, 5. etap kentsel dönüşüm projeleri, barınma hakkı ve mimarlığın sosyal bir hak olduğu gerçeği üzerinden

karsılıklı paylaşımların ve hukukişal bilgilendirmelerin yapıldığı yoğun katılımın bir etkinlige dönüştü.

Barınma Hakkı Bürosu'nun toprak bağısı bir anda bir platforma dönüştü; evlerin arası, ağaçların altı, bir meydan oldu... Gecenin karantında aydınlanan, ortam... Meraklı bakışlar, karşılıklı tartışmalar, paylaşım... Bir arada bütünsüz insanlar... Müziğin ritimyle yankılanan vadide başka bir dönüşümün ayak sesleriydidi...

Mamak Buluşması: Mamak - Ege Mahallesi eski çöplük alanında bulunan kömür deposu halk buluşmalarının içgüdüsü durağıydı... Eski çöplük alanı üzerinde planlanan kentsel dönüşüm projesine ilişkin halkın tepkisi bir yıl önce basılmıştı... Bir araya gelerek meslek odaları ile iletişim kurmaya çالışan mahallellerle, 2005 Mimarlık Haftası'nda bir araya gelinmişti. Sonrasında gelişen ilişkili kentsel dönüşüm projelerinde teknik destek ve bilgilendirmeye ortaklaşa ile devam etti... Bu buluşmada da konu ile ilgili uzmanların bilgilendirmesi ile başlayan söyleşi, kömür deposu alanının şenlik alanına dönüşmesiyle sonlandı...

Mimarlık Haftası kapsamında gerçekleştirilen bu üç buluşmada ortaya çıkan ortak bir söylem vardı. "Rant için değil, İnsan iğin Kentsel Dönüşüm" ...

Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak bu üç buluşmada yaşamı deneyimler ve paylaşımlar göstermiştir ki, buluşmaları artırmak, kentin tüm şeberlerinde mimarlığı ve kentsel süreçleri paylaşmak gerekiyor. Ankara kentinin yitik zamanlarının azalması, yaşanabilir bir kenti oluşturma açısından oldukça önemlidir... 2007 Mimarlık Haftasında da buluşmaları bir adım daha ileriye götürerek bir Ankara Mimarlık Şenliğine doğru bir arada olmaya çalıştık...
...

METAMORFOZ: KENTİN ÖYKÜLERİ
KONUŞMACILAR
 Ali Cengizkan, Baykan Günay, Çağatay Keskinok,
 Elvan Altan Ergut, Şevki Vaklı

METAMORFOZ: MEKAN
KONUŞMACILAR
 Bülent Batuman, Tonguç Akış

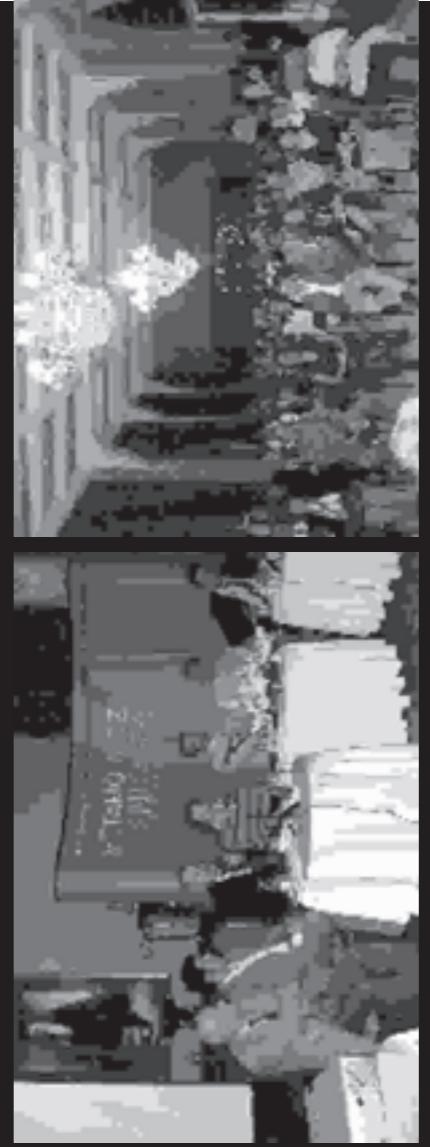
METAMORFOZ: KİMLİK
KONUŞMACILAR
 Süavi Aydin, Erol Demir

METAMORFOZ: AN(KARA)

KONUŞMACILAR
 Nimet Özgönül, Güven Arif Sargin, Hasan Küçük,
 Atilla Hısrı, Ali Yığit, İlyas Osmanoğlu
 Oğuz Türkyılmaz, Nejat Bayülke, Gaye Çulcuoğlu
 Serdar Karaduman, Ercan Bayrak

Mimarlık Haftası 2006 kapsamında "Metamorfoz: Yitik Zamanların Kenti Ankara" teması altında gerçekleştirilen forumlar bütün hafta boyunca etkinliklerin temel aksını oluşturmuştur. 3 Ekim 2006 salı günü düzenlenen **Metamorfoz ve Kentin Öyküleri Paneli** ile başkalasının niteliklerinin metinleştirebilmesinin yöntem ve araşları sorgulanırken, Ankarahın bildik söylemler arasındaki tüm öyküler ve bu öykülerden hareket eden olası dönüşümleri tartışmaya açılmıştır. Son ürün, öyküler üzerinden kente ilişkin yeni bir "manifesto"nun yazımı/tasarımıdır. Sayın Ali Cengizkan'ın oturum başkanlığının gerçekleştirildiği foruma Sayın Baykan Günay, Sayın Çağatay Keskinok, Sayın Elvan Altan Ergut ve Sayın Şevki Vaklı katılmıştır. 7 Ekim 2006 Cumartesi günü gerçekleştirilen **Metamorfoz: Mekân**, Sayın Bülent Batuman ve Sayın Tonguç Akışın katılımıyla gerçekleştirmiştir. Metamorfoz fiziki bir başkalasının/dönüşümün/değişimin ifadesi ise, mekânsal biricerik ve niteliğinin olması kaçınılmazdır. Bu forum, işte bu mekânsal karşılığın siyasi yönüyle birlikte "cismani" duruşlarını, tasarımları ve temsiliyetlerini sorgulamak üzere kurgulandırılmıştır. Son ürün, metamorfozun olası tüm "cismani" değişimlerinin nedenselliliğinin ve sorunlarının çözümlememesi üzerindedir. Metamorfozun sosyal ve kültürel veciheleri, cismani içeriği kadar önemlidir ve toplumsal niteliklerini hem sosyal hem de kültürel yapı ve dokusu aracılığı ile üretir ve/veya tüketirler. Tüm bu sosyal ve kültürel eğilme/büyükme/üreme/yok olma süreçlerinde, "aidiyet" i cepheye süren "kimlik" tartışması önemlidir. **Metamorfoz: Kimlik**, aidiyetin hem toplumbilimsel hem de kültür bilimsel içeriği aracılıyla Ankarahın kimlik tasarımlarını tartışmaya açar. Sayın Erol Demir ve Sayın Suavi Aydin'in katılımlarıyla gerçekleşen forumun sonuc ürünü, Ankarahın kimliksel nitelikleri ve sorunları üzerinedir. Mimarlık Haftasının son günü olan 8 Ekim 2006'da diğer meslek odalarının katılımları ile gerçekleşen **Metamorfoz: An(kara)** forumu; metamorfozu, mimarlığın ötesine taşımayı amaçlar ve daha da ötesi, kenti sahiplenmen yurtaşlarının istenci/begenisi/eleştirisini, siyasi bir bağlamda kamusal bir sorun olarak tartışılır. Çünkü Metamorfozun çok boyutluğu, farklı uzmanlıkların bakma biçimleri gözetileerek yeniden tartışmaya açılmıştır. Son ürün, metamorfozlaşan Ankara'nın sorunları ve olaşı gizli güçlerinin uzlaşmış, ortak bir mecmaya evrilmesi üzerinedir.

TMMOB MİMARLAR ODASI

KENTLER: UMUDUN MIKNATISLARI

Her yıl Ekim ayının ilk Pazartesi günü; Bileşmiş Milleler (BM) ve Uluslararası Mimarlar Birliği'nin (UIA) ortak ve paralel etkinlikleri olarak; "Dünya Mimarlık ve Habitat Günü" olarak kutlanmaktadır. TMMOB Mimarlar Odası, 2006 yılı Dünya Mimarlık Gününde, **1996 Habitat II Konferansının aktif bir katılımcısı ve 2005 yılında İstanbul'da yapılan UIA Dünya Mimarlık Kongresi'nin ev sahibi olan bir kuruluş olarak, ilgililerin ve kamuoyunun dikkatiniinden "kentsel krize ve mimariEGA" çekmektedir.**

BM tarafından "2006 Dünya Habitat Günü" için seçilen "Kentler: Umudun Mıknatısları" teması, Uluslararası Mimarlar Birliği tarafından da 2006 Dünya Mimarlık günü için benimsenmiş bulunmaktadır. Bu tema, son yıllarda kentlere doğru yaşananlığın dünya tarihindeki en yoğun göçlerden biri olması ve kentleri yadsınamayacak ölçüde etkilemesi nedeniyle seçilmiştir. 1950 yılında dünya nüfusunun üçte biri kentlerde yaşarken, 2050 yılında bu oranın üçte ikisi olmasının 6 milyar kişiye ulaşmasına bekleneceği konunun önemini ortaya koymaktadır.

Genelde insan yerleşmelerinin güncel durumunu yansıtınmak, yeterli barınağa sahip olmanın herkes için temel bir hak olduğunu vurgulamak ve bu konuda tüm dünyanın ortak bir sorumluluğu sahip olduğu hatırlatmak amacıyla oluşturulan Dünya Habitat Günlerinin Uluslararası Mimarlar Birliği tarafından da ele alınmaya değer görülmektedir. Bu tema, son yıllarda tema çerçevesinde, mimarların tüm insanlığın barınağı gereksinmesinin karşılanması süreçlerindeki yadsınamaz rollerini ve sorumluluğunu bir kez daha dile getirmeye olanak sağlamaktadır.

Kentlerin nasıl bir çekim noktası olduğu umutların yeseremesine olanak sağladığını araştırıldığında, onların ulusal üretimin ve tüketimin, refah ve fırsatları sahip olmanın merkezleri olduğu görülmektedir. Bir diğer deyişle kentler insanlar için bir deşşikliği, bir olumluğunu "dana iyı" nin sembolu olmaktadır. Bu girdiler kentlere gögçerin artmasına neden olmuş ve olağandışı bir büyümeye içine girmiştir. Göç ve kentlerin bilyümleri arasında organik bir ilişki olduğu BM'in istatistikleri ile saptanmış bulunmaktadır. Yapıları araştırmalar kentlerin, geçmişte olmadığı kadar yoğun bir biçimde insanları çektigiğini göstermektedir. Göçün hızı, dünyanın değişik bölgelerinde ayrı olmakla beraber, hemen her yerde kentler, vatandaşlardan, insan haklarına yapılan tecavüzlerden, haksız kullanım güçlerden kaçan insanların ulaşım istediği yerler olmuştur. Bu eğitim diğer yandan kentleri sığın, değişik nitelikteki kirliliğin, sosyal yozlaşmanın da merkezleri olmayagoturmektedir.

Göçlerin olumsuz bir diğer yönü, kentlerin insanların rüyalarının olumsuzlukla bittiği yerler olmaya başlamasıdır. Umduklarını bulamayanlar, hak ettikleri insanca yaşamı elde edemeyenler içinde etkin yer alma isteğiyle gelip bu yeni çevreye yabancılaraşanlar, geleneklerine ve doğrularına aykırı davranışlarla karşılaşanlar, umutlarını ciddi olarak kıytırmaktadır.

Ülkemizin de gündeminde kentlere göçün yarattığı olumsuzluklar önemi bir yer tutmaktadır. Bu olumsuzlukların yaşam kalitesinin hızla yitirilmesine, kentlerimizin yaşam alanlarının kimiksizleşmesine ve mevkansal yoksulluğu yol açtığı bir çok platformda giderek kartan biryoğunluktan tartışılmaya başlamıştır.

TMMOB Mimarlar Odası bu noktada kenti paylaşılanların, kentlerde iyı bir şekilde yaşamasaya, temiz su, sajılık ortamlar, ulaşım, elektrik ve diğer hizmetlere rahatça erişebilmeye hakkı olduğunu koşulsuz benimsemektedir. Köteleri ve nedeneri gerekçi tümyle ortadan kaldırılması olanaksız olan, kenti bir umut olarak görme eğiliminin doğru yönlendirilmesi sonucunda, kente göçen kişilerin umutlarına yanıt verecek, onları daha da mutsuz kılmayacak mekansal düzenlemelerin yapılmasıyla mimarların aynı etkinlikleri yadsınamayacak rolleri olduğu inanıyor, bu konuda uygunanabilir çözümler olusturmayı doğal bir geregi olarak görüyoruz.

Bu ana çerçevesinde olumsuz kentsel yaşam sevrelerinin oluşmasında göçlerin etkisini yadsınmamakla beraber, mimarlık kültür ile toplumun, mimarlık hizmeti ile kulanıcı arasındaki bağların giderek kopması da bir olumsuzluk olarak değerlendiriliyoruz.. Bu noktada olumlu bir görünüm elde etmek için toplumsal ve kültürel yaşamımızda mimarlığının etkinliğini kılmanız gerektigine, kentlerin umutlarını gerçeğe dönüştürüp planlamaktayız.

TMMOB Mimarlar Odası çeşitli ortamlarda dile getirdiği kimi politikalarının anahatlarını Dünya Mimarlık Gününde bir kez daha kamuoyuya paylaşmayı anlamlı bulmaktadır.

Dünyamızın yaşadığı, oldukça yaşamsal kentsel ve çevresel sorunlara rağmen, uluslararası genel kesimlerin genel kesimlerce ağırlıklı olarak bugünlere, kentlerin tüketicim merkezi olmanın ötesinde, doğrudan sómürü alanları haline getirildiğini görmekteyiz. "Kentsel dönüşüm" adı altında, insan, coğrafiya ve olanaklär gözardi edilerek yapılan uygulamalarla, kentsel yaşam yok edilmekte, buna karşın kentlerin ve kentlerin asıl ihtiyacları yok sayılmaktadır. Kentsel kırın asıl sorumlusu olmalarına karşın, bugün bu krizden yararlanmaya yönelik organizasyonları dayatmaya çalışan bu politikalarla, geleceğin inşası olanaklı değildir.

Bu bağlandı herseyden önce, yerlesmelerimizin gelişimi ve mimarlık ürünlerinin oluşumunun çağdaş-bilimsel planlama ve yapılaşma ilkeleryle bütünlüğünün çeşitli gelişmeleri karşısında etkileyen şekeitenin, mimar ve kentli dayanışması deneyimlerini, daha da geliştirmeyi väyahinlaştırmayı öngörüyoruz.

Mimarlık hizmetlerinin sunulduğu alanların başında kentlerimiz gelmektedir. Mimarlık ve kentsel sorunlar arasındaki ilişkinin geniş kesimlerce ağırlıklı olarak tartışılmaya başlaması, bu ilişkinin sağlıklı olarak gelişmesi ve sürdürülmesi için giderek artan sorumluluklar üstlenmemizi gerektirmektedir. Bu düşünden hareketle kentlerimiz sorunlarını topluma karşı kamusal sorumluluklarımız çerçevesinde değerlendirilmek ve uygulanabilir çözümü ürettirmek temel görevimizdir.

Ülkemiz mimarlığını ve onun örgütü olan Mimarlar Odası'nın, toplum nezdinde kanıtlanmış saygınlığı, tüm yonetisel ve ticari basıklara rağmen temel dayanağıımız ve çıkış noktamızdır. Geleceğin insan odaklı sağlıklı yerleşmelerinin mimarları olma hedefinden asla vazgeçmeyecek, mesleğimiz varlık nedenini zayıflatma gayretlerine karşı kamu ve toplum yararına mücadelemizi sürdürüceğiz.

METAMORFOZ: YİTIK ZAMANLARIN KENTİ – ANKARA

Bilindiği üzere her yıl Ekim ayının ilk pazartesi günü Dünya Konut Günü, bu günün bulunduğu hafta da Mimarlık Haftası olarak kutlanmaktadır. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak her yıl Mimarlık Haftasını belirlenen temalar çerçevesinde çeşitli etkinliklerle kutlamaktayız. Bu sene 2-8 Ekim 2006 tarihleri arasında gerçekleştirileceğimiz Mimarlık Haftası etkinliklerimiz “metamorfoz” teması çerçevesinde Ankara'yı bir kez daha irdeleyecektir.

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte, ülkenin kalkınmasına model olacak Ankara'nın inşasına başlamış ve bu süreç içerisinde Anadolu'ya örnek olacak bir Başkent öngörülmüştür. Yapıtı çevreden, kültürel ve sosyal hayatı, eğitim politikalarından, sağlık politikalara kadar, bu öngörünün yansımalarını bulmakolasıdır.

1950'larda serbest pazar ekonomisi ile başlayan süreçte, 1980'li yılların özelleştirme politikaları, 1990'lı yılların AB ve 2000'li yılların ise ABye uyum söylemleri bahane edilerek hız kazandırılmıştır. Bu süreçte Kamu'da tasfiyeler olmuşmuş, kamu kurumları işlenmez, işletilmez kâr amacı değil, kamu ve bazi özel sektörlerde kâr amaçlılığına kapatılmıştır. Üretim gücü azalan ülkede, kar elde etme yöntemleri geliştirilerek, arsa ve bina spekülatyonları artmıştır.

Ankara kenti de bu süreçten nasibini almıştır. Üretim gücü zayıflayan kent göç vermeye başlamış, üretim gücünü geri kazandıracak modeller salt yere yönetimiyle destegi ile şekillenmeye başlamıştır. Yerel yöneticilerin son dönem üzerinde ağırlıklı durduğu konular ticari hayatın gelişmesi, hastane turizmi, eğlence sektörünün gelişimi gibi konularla sınırlı meşrulaştırılmıştır.

Kalmıştır. Kentin yapıtı çevresinde sürekli değişim ve dönüşümler, kentsel/toplumsal kimliğin yeniden kurulması ve sekilenmesi ile birebir ortuemektedir.

Kısocası kent, başkalasımıla itenmiştir. Ancak, son dönemde kentin gelişiminde söz sahibi olan organların “Minumum tecaviz” gibi kararları ile özdesleşen değişim ve dönüşümler (metamorfozlar) tarihsedir, sisası bir içeriği, ve temsiliyeti vardır. Çünkü ne de olsa, “minumum tecaviz” mesri kilarak Ankara'ya bir tür siyasa ile metamorfozlara iteleyen siyaset, kamusal yarardan Çok, sermaye birikimini, bölüşümünü ve tüketimini ön plana alır; toplumcu olandan çok, bireyci tüketiciyi kutsar ve çıkarıcı metamorfozları görevre çağırın olanaç sosyal mühendisliğini, tek yanlı bir siyasa ile meşrulaştırır.

Ankara, özellikle son 10 yili bir tür dönüsümle (metamorfik başkalasımılarla) geçirmektedir; üstelik, “kaçınılmaz” olduğu söylemleryle desteklenen süreç ve yöneticiler, kamuoyunun “onayını” almayı yönelik her tür real siyasetin araçlarını da harekete getirmektedir.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak 2006 Mimarlık Haftasında işte bu sahteci kaçınılmazlık söyleminin üstünde gitmeyi ve sorgulamayı hedeflemektedir. Süregecek tüm etkinlikler, salt dönüsümlerin / metamorfozun doğru anlaşılması değil, bireviye metamorfozlaşan / dönüsün Ankara'nın, geçmiş başkalasımıları ve olası tüm başkalasımını masaya yatırmayı planlamaktadır. Ancak, haftanın belki de en büyük amaci, Ankara kentinde yaşayan başkalasımının ve metamorfozlarının salt doğal bir süreç anlayışmasıdır.

Bu bağlamda Ankara kentinin kültürel, sosyal, ekonomik hayatında yaşanın bu değişim ve dönüşüm 2006 Mimarlık Haftasında “metamorfoz” teması altında işlerecektir.

Tüm basın mensuplarımızı, siyasilarımızı, kentlileri yapacağımız etkinliklerde görmek umuyor/lar...

TIMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

Bu yıl da geçen yıl olduğu gibi Dünya Mimarlık Günü nedeniyle, programladığımız 2. Mimarlık ve Kent Şenliği etkinlikleriyle, meslek gündeminde dair tartışmaları sürdürmeyi ve paylaşımayı umuyoruz. Dünya Mimarlık Gününde, gündemde taşıması söz konusu olan en önemli konulardan biri, kuşkusuz İstanbul'un son dönem giderek yoğunluk kazanan proje ve uygulamalarıdır. Bununla birlikte, kente birbirine bağlı olarak hız kazanan, şeffaf olmayan ve süratle gelişen kararlar, özel yasa ve ihale süreçleri ve bu süreçlerden oluşan ülkemiz mimarlar ve mimarlığımızdır.

Neredeyse takip etmeye zorlandığımız bu hızlı gelişmeler karşılında, “Dünya Mimarlık Günü” dolayısıyla düzenlenen etkinliklerde gündemdeki gelişmeleri biraz daha şoksesi olarak tartışmayı, yaygınlaştırılabilir miyim? ve yeni bakış açılarıyla zenginleştirilmeyi diliyoruz.

İstanbul'da sürdürullen “kentsel dönüşüm” projeleri bir çok yönyle tartışmalı bir kentsel planlama ve tasarım mekanizmalarını tetikledi. Kentliden adeta soyutlanmış, yerel, kültürel değerleri göz ardı eden, sorulamaya kapalı ve farklı kesimlerle yeterince tartışmaya kapalı ve uygulamaların yerine, bir projeye ve uygulamaların yerine, karmaşık bir kapsama sahip. Kentsel gelişmenin toplumdan kopuk olamayacak bir süreç olduğu gereçiyile bu projeler, var olan anlayış ve kullanılan yöntemlerle her türlü olumsuz gelişmeliye açıktır.

Bu anlamba, İstanbul için son dönemde gündeme gelen bir çok projeyi değerlendirmek olaklı. Bunlardan öncelike anılması gereken kent için yeni getirilen karayolu tuneleri, kavşaklar gibi yeni ulaşım önerileridir. Ulaşım projelerinin kentlige temel bir hizmet sunmak ve yaşamı kolaylaştırmak gibi işlevleri düşündürüdürken İstanbul için hazırlanan projelerin temel yaklaşımlarındaki çapıklık da netlikle görünür olmaktadır. Soruna “Özel arac merkezi” yakaşarak kendi içinde giderek چلشیki ureden ve kentlinin ulaşım sorununu çözmemeyen, buna karşın yeni ve büyük sorunlar getiren ulaşım projeleri yerine, Ulaşım Master Planı temelinde çözüm arayışı olmayış anlaşırlar gibi değildir.

En genel anlamda İstanbul'un “satış ve pazarlama planı”; planlama anlayışı bakımından “kentsel dönüşüm projeleri toplamı”; toplum, kent ve çevre değerleri bakımından “yağma planı” olarak değerlendirileceğinden tâhmin etmek güçtedir.

Tüm bu yoğun ve karmaşık projelendirme süreçlerinden ülkemiz mimarlığını ve mimarları dışlamakta, kentlerimizin bütün değerlerine ve mimarlığımıza saldırdı nitelijindeki bu projeler bir satış ve pazarlama anlayışı doğrultusunda yabancılarla sibaris edilmektedir. Ayrıca bu dönemde, başta TOKİ ve kimi Yerel Yönetimi olmak üzere kamu kurumları etrafında projelerin tekellerinin oluşması, kamu da çalsan deneyim ve birkime sahip uzmanların dışlanması gibi egenen yönetim anlayışı da geçmişte görülmemiş, ölüde meşlektakalarımızın haklarının gasp edilmesine neden olmaktadır. Karşılıklı arıtmaktadır...

Burada suralanan gelişmeler ve değerleri karşısında kentlere birlikte, bir çok sivil-demokratik toplum kuruluşunun katılımıyla ve meslek örgütlerini destekleyile dayanışma ortamları oluşturuluyor. Ancak bunların sorunları çözümlüyici, üretken ve yapıcılık eleştiriye açık olabilmelerinin asgari koşulu kuskuşuz iletişim, dayanışma ve sorumlulukların samimiylet ve ağırlıkla kurulmasıdır. Mimarlık ve Kent Şenliği iste bu bağlamda meslek alanı için bir buluşma ve tartışma ortamı yaratmaya hazırlanyor. Farklı üretim alanlarından ve disiplinlerden, sanat dallarından katkılara oluşturulan programın ana doğaî kent ve kültür arasındaki ilişkili ortaya koymayılmak ve mimarlığın toplumumuzu gündeme taşımak olacak.

Mimarlığımıza sahip çökmanın İstanbul'a sahip gïkmak, toplum-kent-çevre değerlerine ve ülkemize sahip gïkmak olduğu bilinciyle Dünya Mimarlık Gününde insançıl mekanları, yaşıanlırlar kentler, yaşanılır ve barış içinde bir dünyaya dileriz.

Mimarlığımıza sahip çökmanın İstanbul'a sahip gïkmak, İstanbul'un evrensel nitelikte kessiz kültür mirasının korunmasıdır. Eşsiz kültür mirası varlıklarını UNESCO tarafından uluslararası koruma desetiğini kazanmışken, diğer taraftan da kentteki yeni rekonstrüksiyon, restitüsyon süreçleriyle varlıkların özgün niteliklerini göremezden gelen yâklaşımalar söz konusu olabilemektedir. Ne yazık ki; UNESCO listesi kent için bir fırsat olarak değerlendirilebilecek iken,

ŞUBELERDE MİMARLIK HAFTASI | 2006 | ANKARA–İSTANBUL–İZMİR–VAN–GİRESUN

TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

Mimarlık ve Kent Şenliği-II

2-8 Ekim 2006

**2 EKİM 2006 PAZARTESİ,
DÜNYA MİMARLIK GÜNÜ**

11.00 Dünya Mimarlık Günü Basın Açıklaması

"İSTANBUL DEKLARASYONU"

Mimarlık ve Kent Filmleri Gösterimi
"İ. Türkiye Mimarlık Eleştiri Örnekleri Seçkisi"
Sonuçlarının İlanı ve Ödül Töreni

14.00 - 16.00 Dünya Mimarlık Günü ve Kent Filmleri Gösterimi

18.00 "Sokaklar" Fotoğraf Yarışması Ödül Töreni ve Sergi

3 EKİM 2006 SALI

14.00 - 16.00 Mimarlık ve Kent Filmleri Gösterimi

4 EKİM 2006 ÇARŞAMBA

10.00 - 18.00 Kent Düşleri Atölyeleri (YTÜ Mimarlık Fakültesi)

14.00 - 16.00 Mimarlık ve Kent Filmleri Gösterimi

19.00 "Sokaklar" Fotoğraf Yarışması Ödül Töreni ve Sergi

5 EKİM 2006 PERŞEMBE

10.00 - 18.00 Kent Düşleri Atölyeleri (YTÜ Mimarlık Fakültesi)

10.00 - 13.00 Mimarlık Söyleşileri 3: "Düşünü Yeşayınlar"

Gökhan Avcıoğlu, Cem İlhan, Dilek Derman,

Feride Önal

Mimarlar, gerçekleştirdikleri düşlerini aktaracaklar.

Niyazi Duranay, Maruf Önal, Orhan Şahinler,

Doğan Hasol

Sözلى tarih çalışması kapsamında yeyini çikan

meselelerarası paylaşımımız paylaşıcaklar.

15.00 - 18.00

Kokteyl

18.30

TMMOB MİMARLAR ODASI İZMİR ŞUBESİ

Dünya Mimarlık Günü, bu

yıl "Kentler", Umudun Mıknatısları" temasyıyla tüm dünyada kutlandı.

Ahmet Piristina Kent Arşivi ve Müzesi bahçesinde 2 Ekim Pazartesi günü Dünya Mimarlık Günü kokteylli ile başlayan etkinlikler kapsamında, söyleşiler, sergiler, film gösterimleri, geziler ve atölye çalışmaları yer aldı. Prof. Dr. Ahmet Eyüce ile "Mimar Tektonik ve Mizah" ismiyle; Doğan Tekeli, Mutlu Çilingiroğlu, Emre Arslat ve Bogachan Dündaralp ile "4 Kuşak Mimarlığı" Tartışıyor" temasıyla gerçekleşen söyleşiler büyük ilgi gördü. Mimarlar Yapılarını Gezdiriyor etkinlikleri kapsamında, Proje Müellifliğini Mimar Metin Kılıçın üstlendiği Olive Park Konut Sitesi ve Mavişehir'de yapımına başlanan Proje Müelliflerini Mimar Atilla Şengonca, Mimar Ufuk Güçlü ve Mimar Tamer Başbuğ'un üstlendiği üç ayrı firma

6 EKİM 2006 CUMA

10.00 - 18.00 Kent Düşleri Atölyeleri (YTÜ Mimarlık Fakültesi)

Mimarlık ve Kent Filmleri Gösterimi

UIA 2008 Torino'ya Doğru

2008 yılında İtalya'nın Torino kentinde gerçekleştirilecek

Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) Kongresine hazırlık toplantılarının ikincisi.

7 EKİM 2006 CUMARTESİ

14.00 - 16.00 Mimarlık ve Kent Filmleri Gösterimi

Geleneksel Mimarlar Yemeği

(EGE SERAMİK SPONSORLUĞUNDAN)

Meslekte 30, 40, 50, 60 yılını dolduran meslektaşımıza plaket töreni.

8 EKİM 2006 PAZAR

14.00 - 16.00 Mimarlık ve Kent Filmleri Gösterimi

TMMOB MİMARLAR ODASI VAN ŞUBESİ

Mimarlık Haftası Etkinlikleri

15 Eylül – 2 Ekim 2006 : "Yaşamak istediğiniz Yer" konulu ödüllü resim yarışması (Van ilinde ilköğretem okulları düzeyinde yapılmıştır)

2 Ekim 2006

10:00 Dünya Mimarlık Günü Basın Açıklaması

13:00 Hacı Okul Hacıbekir İlköğretim Okulu'na kitap yardımı

4 Ekim 2006

Yarışma sonuçlarının duyurulması

6 Ekim 2006

13:00 Ödül töreni ve sergi

18:00 Mimarlık Dayanışma Gececi

TMMOB MİMARLAR ODASI GİRESUN ŞUBESİ

"Geçmişten Geleceğe Giresun" / 2 Ekim 2006

Her Ekim ayının ilk haftasında kutlanmakta olan Dünya Mimarlık Günü adına Mimarlar Odası Giresun Şubesi 3 Ekim Salı günü "Geçmişten Geleceğe Giresun" teması altında aşağıda programı verilmiş olan bir etkinlik düzenlendi.

Açılış Konuşması

Gürbay Yüksel, Mimarlar Odası Giresun Şube Başkanı

Oktay Karaman
Yrd. Doç. Dr. Giresun Fen-Edebiyat Fakültesi Taraf Bölümü Başkanı

Girişimci从 Bugüne Giresun'da İmar-Yapılaşma Sorunları, Bugünün Çözüm Onerileri
İbrahim Yılmaz, Giresun Ticaret Odası Başkanı
Hursit Yıldız, Giresun Belediye Başkanı

Cumhuriyet'ten Bugüne Giresun'a Sanayi ve Geleceği:
Sengül Öymen Gür, Prof. Dr. KTÜ Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi
Gelişim İmkânları
Sengül Öymen Gür, Prof. Dr. KTÜ Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi

Aylik Yerel Süreli Yanın
BÜLETEN

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Nimet Özgönül

YAYIN BİRİMİ
Emel Akın, Kadri Atabaş,
Bülent Batuman, Nuray Bayraktar,
Namık Erkai, Serpil Ozaloğlu,
Ebatbekir Özmer, Mehmet Saner

Yayına Hazırlayan
Deniz Aygün
Grafik Tasarım
Harman Saner Çakın

Konur Sokak No: 4/3 Kızılay
Telefon: 0 312 417 86
Faks: 0 312 417 18 0
E-posta: [info@mimarlardodasisi](mailto:mimarlardodasisi@info)

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni
ayda bir yayınılmaktadır.
6500 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılmıştır.
Burada yer alan yazıların içeriğinin sorumluluğu yazarına aittir.
Kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir.
Baskı tarihi: Kasım 2006

Basılı
Matsa Basımı ve